T. Blinstrubas
7243 S. Albany Ave.
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

USPS 157-580

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXXIII Geguze – May 5, 1988 Nr.18

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

'Perestroikos' ABC II

Išeitis — degtinės padidinimas?

Vytautas Meškauskas

Visi žinome rusišką posakį, kad 'be pusbonkio nesuprasi'. Likimo ironija nori, kad tas 'pusbonkis' - protingai panaudotas - gali išgelbėti Gorbačiovo perestroiką, apie kurią jau kalbėjome pereitam Nr..

Gorbačiovas pradėjo perestroiką apribodamas degtinės gamybą bei pardavinėjimą ir pasmarkindamas kovą su girtavimu. Praktiškai tai tik pailgino eiles prie degtinės parduotuvių, o eilių panaikinimas ir pasiūlų krautuvėse padidinimas yra pagrindinis kiekvieno žmogaus apčiuopiamas ir įvertinamas pe restroikos tikslas. Reikia atsiminti, kad eilinis sovietas 16% savo išlaidų skyrė alkoholiui, kai tuo tarpu anglas tik 5%. Tarp 1971 ir 1985 metų rublių skaičius apyvartoje patrigubėjo, o pasiūla krautuvėse tik padvigubėjo. Sovietai dabar turi 267 bilijonus rublių savo taupomose sąskaitose, t.y. beveik 45% visų metinių pajamų. Jei prie tos sumos pridėsime dar pinigus, kurie iki šiol buvo suvartojami degtinei, rasime labai didelį infliacinį spaudimą: per daug pinigų - per mažai prekių.

Padėtį pasunkina dolerio vertės kritimas. Už savo eksportuojamą naftą Sovietų Sąjunga gauna dolerius, bet dėl įvairių sumetimų ji negali už juos pirkti reikalingų prekių JAV, bet turi pirkti Europoje ar Japonijoje, mokėdama didesnes kainas. Visa tai turėtų vesti prie valiutos reformos, kuria pasektų kainų atpalaidavimas nuo visų jų suvaržymų. Gorbačiovas ir jo patarėjai tačiau mano, kad tokiam drastiškam žingsniui dar per anksti.

Svarstydamas susidariusią situaciją, londoniškis The Economist siūlo Gorbačiovui sekti kapitalistais:

"Pirmiausia reikėtų sumažinti alkoholio suvaržymus. Tiesa, mažiau gerti vodkos būtų sveikiau Rusijai, bet įvesdamas labai griežtus varžtus degtinės pardavinėjimui, Gorbačiovas be reikalo tik padidino žmonių nepasitenkinimą ir paskatino samagono varymą. Antra - Gorbačiovas galėtų pasekti D. Britanijos Thatcherienės pavyzdžiu ir pasiūlyti savo pavaldiniams išsipirkti savo nuosavybėn dabar turimus valdiškus butus. Tai, žinoma, prieštarautų komunistinei idoeologijai, bet būtų labai populiaru ir lengvai padarytina."

Noras išlaikyti komunistinį fasadą yra didžiausias perestroikos priešas. Imkim pa vyzdžiui Panevėžio ŠALTINIO kooperatyvą, veikiantį jau netoli vienerių metų. Jis gamina vonių dušų galvutes, vandens nuleidimo bakelių vožtuvėlius ir kt. tos rūšies smulkmenas. Kooperatyvas savo nariams davė po tūkstantį ir daugiau pelno į mėnesį. Jame samdomi, net po kitų užsiėmimų dirbą žmonės, uždirbo po 700-800 rublių į mėn., t.y. 3 kartus daugiau už gydytojus! Darbo sąlygos labai sunkios - nėra tinkamų patalpų, ventiliacijos ir t.t., sunku gauti tinkamų žaliavų ir panašiai. Kooperatyvo pirmininkas Algimantas Kačianauskas nusiskundė dėl to GIMTAJAM KRAŠTUI, pastebėdamas, kad dėl viso to -

'Nieko nepadarys - kol kas ne rublis valdo mūsų ekonomiką".

O jei ne rublis, tai kas? Panevėžio finansų skyrius, tikrindamas šio kooperatyvo veiklą, į aktą - kaip pažeidimą - įrašė: *"Kooperatyvas dalį savo produkcijos realizavo tiekimo organizacijoms".* Kitaip sakant, gavo jam reikalingų medžiagų už savo gaminius. Savaime aišku, kad negalėjimas jos nusipirkti už rublį gamybą tik pabrangina.

Panevėžio miesto vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas, plano komisijos pirmininkas Jonas Greviškis, štai ką pareiškė:

"Šaltinio kooperatyvas gamina tokią produkciją, kurios šiuo metu trūksta. Tai naudinga. Kalbant apie kooperatyvų veiklą apskritai, vykdomiesiems komitetams (atseit, jam) reikia suteikti daugiau teisių. Na, kad ir Šaltinio vožtuvėliai. Jų komplekto kaina - trys rubliai 62 kapeikos. Tai nemažai. Kai ną reikėtų reguliuoti, bet

(Nukelta į 3 psl.)

Laukų Madona (linoraižinys) Domicelė Tarabildienė

Paulius Klimas žygyje Washingtonan

už Petro Gražulio laisvę

Š. m. balandžio 12 Paulius Klimas, gyvenantis Rochestery, N. Y., parašė laišką Sovietų komunistų partijos general. sekretoriui Michailui Gorbačiovui. Priminęs "glasnosto" politinę kryptį, paprašė, kad už atsisakymą pakartotinai tarnauti Raudonojoj armijoj nuteistas ir įkalintas disidentas Petras Gažulis būtų išleistas iš kalėjimo. Laišką išsiuntus, Pauliui kilo geresnė mintis. Gegužės 28 JAV prez. Ronald Reagan išvyksta į Maskvą viršūnių konferencijon. Būtinai reikia įteikti ir jam laišką P. Gražulio reikalu. Ne paštu, bet asmeniškai. Jeigu asmeniškai, tai kodėl ir pačiam truputį prieš tai nepatyrus vargo? Laišką nunešti. Pėsčiomis! Štai kaip. "Tik" 365 mylios (584 km.) nuo Rochesterio šv. Jurgio lietuvių katalikų bažnyčios, nuo kur jis žygį pradėtų, iki Baltųjų Rūmų, Washington, D. C.

Žygį Paulius Klimas pradėjo 1988 m. gegužės 1, apie 1 val. po vidudienio. Pora valandų anksčiau jis dalyvavo šv. Jurgio bažnyčios pamaldose, kurių metu savo tautiečiams trumpai papasakojo apie kelionės tikslą bei planą. Žygio metu numatęs visiems, kas tik juo domėsis, pasakoti apie Petrą Gražulį bei kitus persekiojamus Lietuvos disidentus. Žygiuodamas per Binghamptono, N. Y., Philadelphijos, Pa. ir Baltimorės, Md. miestus, kuriuose susitelkę gyvena daugiau lietuvių, bandys su jais susitikti specialiai sušauktuose susirinkimuose ir į juos prabilti. Prieš išvykdamas, keletą dienų treniravosi vaikščiojime su 20 svarų kroviniu ant nugaros. Yra numatęs kasdien nužygiuoti po 25-30 mylių, kad tikrai suspėtų laiku prezidentui Reagan laišką nunešti.

Savaitę prieš kelionę, John Riley reportažą apie Paulių bei jo planus paskelbė Rochesterio dienraštis **Democrat and Chronicle.** Reporteris kondensuotai prisimena apie Gražulio nu-

(Nukelta į 2 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Rinkiminė kova Amerikoje ir Prancūzijoje. - Dukakio šansai. - Mitterrandas gali likti Prancūzijos prezidentu?

Po aiškaus laimėjimo New Yorko ir Pennsylvanijos valstijų pirminiuose rinkimuose, Massachusetts gubernatorius Michael S. Dukakis laikomas beveik tikru demokratų kandidatu į JAV prezidentus. Ginčijamasi ne dėl jo kandidatūros, bet ką jis pasirinks kandidatu į viceprezidentus - savo varžovą Jesse Jackson, ar kokį politiką iš Pietų, kaip Georgijos senatorių Sam Nunn, kas padėtų 'išbalansuoti' Dukakio liberalumą?

Istoriniai žiūrint, paskutiniu laiku nei vienas iš Šiaurės liberalų nelaimėjo prezidentūros - Walter Mondale, George McGovern, Hubert Humphrey. Pats Dukakis savo kandidatūrą perša ne ideologiniais sumetimais, bet daugiau technokratiškais. Jis esąs labai geras gubernatorius, atkutinęs savo valstiją, įvedęs joje privalomą sveikatos draudimą (už nedir bančius premijas moka valstija, už dirbančius - darbdavys).

Liberalu jis laikytinas daugiau dėl savo pažiūrų į užsienio politiką. Jis - už atominių ginklų užšaldymą, prieš JAV intervencijas Granadoje, Libijoje, Persijos įlankoje. Jis uždraudė savo valstijos National Guard treniruotis lotynų Amerikoje. Jis prieš prezidento siūlomą strateginę iniciatyvą -'žvaigž džių karą'.

Tiesa, daug kandidatų pradeda su radikaliais pasiūlymais, bet artėjant rinkimams 'suminkštėja'. Jei Dukakis ir norėjo sudryti tokį

Kuris jų bus išrinktas Prancūzijos prezidentu - dešiniųjų kandidatas ministeris pirm. Chirac ar socialistas, dabartinis prezidentas Mitterrand?

įspūdį- jis greičiausiai jau pa sivėlino. Respublikonams nebus sunku jį atvaizduoti izoliacionistu, norinčiu JAV paversti bejėgėm. Pasak londoniškį The Economist, jis primena buv. prezidentą Carter, kuris savyje sujungė inteligenciją ir aroganciją, atsargumą ir savim pasitikėjimą, technokratiją ir naivumą. Tik Carter turėjo ir šypseną, kurios Dukakis iki šiol dar neparodė.

Kaip minėjome, neliko daug abejonių, kad Dukakis bus kandidatas į prezidentus, nors, kaip žinia, politikoje viskas yra įmanoma. Ginčijantis dėl kandidato į viceprezidentus parinkimo, jei juo nebus Jackson - kaip tai priims juodieji rinkikai? Ar jie taip pat entuziastiškai balsuos už demokratus, kaip balsavo pirminiuose rinkimuose už Jackson? O kaip į tai žiūrės baltieji, kurių tarpe vis dar yra 10-15% rasistų?

Žinoma, veiks ir bendra krašto padėtis, Pirmojo šių metų ketvirčio statistika rodo, kad ūkinė situacija yra gera. GNP viso krašto pajamos už pagamintas gėrybes ir patarnavimus padidėjo 2.3%. Pereitų metų paskutinis ketvirtis buvo atnešęs net 4.8% padidėjimą. Suvartojimas šiais metais padidėjo 3.8%, o įmonėse buvo investuota 21% kapitalo daugiau kaip pereitais metais, kas reiškia pasitikėjimą ateitimi. Žinoma, gali padidėti infliacija, ypač jei naftos gamintojams pasiseks susitarti dėl naftos pasiūlų sumažinimo, kas turėtų paaiškėti šią savaitę. Tačiau ir tuo atveju naftos pabrangimas neturėtų būti labai didelis, gal kokie 5 centai už galioną benzino.

•••

Kaip staigmeną JAV rinkimų kampanijoje sudarė Jesse Jackson, Prancūzijoje sensacija buvo kraštutinio dešiniųjų politiko Jean-Marie Le Pen labai geras pasirodymas. Jis surinko 14.4% visų balsų, nors į jo partiją - 'Tautos Frontą' - iki šiol niekas rimtai nežiūrėjo. Jis yra už imigrantų iš Trečiojo pasaulio - arabų ir negrų iš buv. Prancūzijos kolonijų Afrikoje ir kitur - išvarymą. Jo partijos stiprybė slypi pramoningam rate aplink Paryžių, kur iki šiol vyravo komunistai, ir Pietuose. Marselyje jis surinko net 28.3% balsų.

Kaip ir buvo tikėtasi, per pirmą kėlinį balandžio 24 d. daugiausiai balsų - 34.1% - gavo dabartinis prezidentas Mitterand. Jeigu per galutinius rinkimus gegužės 8d. už jį balsuotų visi tie, kurie balsavo už jį ir kitus kairiųjų kandidatus, 71 m. amžiaus Mitterand gautų 49.2%, o daugiausiai iš dešiniųju balsų gavęs 55 m. amžiaus min. pirm. Chirac turėtų surinkti 50.8%, taigi - laimėtų.

Tačiau pirmas rinkimų kėlinys yra laikomas daugiau tik jausmų pareiškimu. Rimtai balsuojama' per antrą kėlinį, kada lieka du kandidatai.

Norėdamas aplink save suburti visus dešiniuosius, min. pirm. Chirac - kuris per pirmuosius balsavimus gavo 19.6% balsų - turėtų daugiau pakrypti į kraštutinę dešinę, norėdamas įtikti Le Pen šalininkams. Tas gali nuo jo atbaidyti dalį nuosaikių dešiniųjų ir jie šiuo atveju pasisakytų už Mitterrand, kuris į rinkimus išėjo ne kaip socialistas, o 'visų prancūzų' atstovas. Daugumas iš rinkimų būstų išeinančių rinkėjų pasisakė, kad jie balsuosią už Mitterrand - net 54%!

Įdomu, kad komunistų kandidatas Lajoinie surinko tik 6.6% balsų, kai tuo tarpu buvęs komunistų bosas Georges Marchais per paskutinius 1981 m. rinkimus dar buvo surinkęs 15.3% Atseit, nepatenkintus' dabar atstovauja ne komunistai, o Tautos Frontas.

•••

Paskutinėmis žiniomis, daugelyje Sovietijos rajonų jau yra įvestos cukraus kortelės, kas sukėlė didelį nepasitenkinimą. Cukrus supirkinėjamas degtinei namuose varyti.

Staigmena Sovietijoje buvo ir 90 minučių ilgumo filmo apie neramumus Armėnijoje ir Azarbeidžiane rodymas per sovietų TV. Tai pirmas toks atsitikimas. Daugiausiai buvo kaltinami policijos organai, kurie nelaukė rimtų riaušių ir tučtuojau nesigriebė reikalingų žygių jas nutraukti, kas irgi iki šiol nebuvo pasitaikę.

Paulius Klimas...

(Atkelta iš 1 psl.)

teisimą. Cituoja Pauliaus pareiškimą, kad glasnost yra nieko daugiau, kaip dūmai, graužiantys akis ir dengiantys teisybę. Reporterį labiausia sudomino motinos baimė, kad Pauliui pakeliui kas nors neatsitiktų, juoba jis maršuos ne su grupe, o vienas.

Baltimorės, o gal dar ir Philadelphijos t a u tiečiai, šio savaitraščio skaitytojai, išgirdę, kad Paulius Klimas per jų miestą žygiuoja, pasistenkite jį susitikti, išgirsti, padrąsinti ir pagirti. Verta apie jo žygį papasakoti kaimynams amerikiečiams, nes tai teikia geriausią progą pasakoti ir apie mūsų tėvynės bei persekiojamų tautiečių vargus.

Alfonsas Nakas

Iš kitos pusės

Vilniaus leidykla Vaga 1983 m. išleido Justo Paleckio, Maskvos valia paskutinio Lietuvos respublikos prezidento, atsiminimus DVIEJUOSE PASAULIUOSE. Dešimt metų prieš tai jie pasirodė Maskvoje rusiškai V dvuch mirach. Abi laidos kiek skiriasi. Vilniaus laidoje J. Paleckis rašo:

"Labai susijaudinęs **1933 m. sausio 13 d.** vakarą lipau plačiais didžiųjų Kremliaus rūmų laiptais ... Susidomėjęs stebiu, kaip į Andrejaus salę renkasi delegatai, kaip punktualiai prieš posėdį įeina ir, visiems plojant, į savo vietas susėda prezidiumo nariai ... Svarbiausia tarybinio parlamento ypatybė svetimšaliams atrodė ta, kad čia nėra opozicijos. Jei kas iš salės ar prezidiumo paleidžia repliką, tai ji palanki kalbėtojui, dar ryškiau pabrėžia jo mintį. Tačiau atrodo, kad diskusija vyksta su kažkokia nematoma opozicija. Tai polemika su neobjektyviais arba stačiai priešiškais užsienio spaudos arba užsienio ekonomistų ir politikų balsais, kurie stengėsi užginčyti penkmečio plano laimėjimus arba tiesiog šmeižė tarybinę santvarką ir tikrovę".

Taip gražiai Justui atrodė sovietinė santvarka pirmą kartą apsilankius Sovietijoje. Jis nesuprato ar nenorėjo suprasti, kad kaž kokia nematoma opozicija nėra priešiškas užsienio nusistatymas, bet paprasta TIESA. Juk taip sparčiai einant į priekį — jis buvo pirmo penkmečio plano įvykdymo per keturis metus iškilmėse — Sovietija seniai turėjo pralenkti visą pasaulį, bet kur ji yra iš tikro po 55 metų?

Negali sakyti, kad nebūtų pažangos. Dabar ir Sovietijoje gali paskaityti, kas iš tikro dėjosi tuo metu, kai Paleckis žavėjosi caro rūmuose posėdžiaujančiais bolševikais. Šių metų OGONIOK žurnalo 12 Nr. yra toks skaitytojo laiškas:

"Tai buvo **1933 m. vasario mėn.** Stepankų mokyklos, kur aš tada mokiausi, vedėjas Fedor Ivanovič Čigirik, pašaukė mane ir mokinę Anastasią Brovają, (kuri dar yra) į savo kabinetą: 'Šį vakarą jūs turite ateiti pas Makar'ą Handus'ą ... Ten susirinks komisija, kuri vakarais supirkinėja javus. Jūs atstovausite mokyklą".

"Trys vyrai su Makaru priešakyje ir mes du mokiniai nuėjome į mažą lušnelę, kurioje gyveno labai silpni seneliai su 3-4 metukų anūku. Nežinau, kur buvo dingę jo tėvai. Makaras rūsčiai pareikalavo iš senelio grūdų. Jis atsakė, kad neturįs. Komisijos nariai nuėjo į klojimą ir ten rado paslėptus 20 kg rugių. Senelis krito ant kelių ir maldavo: 'Sūneliai palikite ... anūkas mirs badu'. Rugiai buvo numesti į roges. Tai buvo trečią valandą nakties. Seneliai ir anūkas netrukus numirė ..."

"Tai akcijai buvo pritaikintas šūkis: 'Kova už grūdus yra kova už socializmą'. Milijonai tyliai numirė. Jei kas pasipiktindavo, buvo tuoj pat nutildytas". I. M. Khmilkosky, Čerkasy.

Štai kas vyko tą pačią žiemą. **(vm)**

PRE-PRESS DEPARTMENT SUPERVISOR

Premiere label printer seeks qualified Supervisor for its pre-press department. Minimum of 5 years supervisory experience and knowledge of multi-color, pre-press production procedures. Must be capable of dealing with internal line and staff people, and possess, good communication skills. Forward resume and salary requirements to:

WALLE CORPORATION
Box 10400
New Orleans, LA 70181
Attn.: Vice President
Human Resources
EOE

(17-18)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

P. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA (USPS 157580)

POSTMASTER: Send address changes to DIRVA, 6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year $20.00. Single copy 50 cents.

Prenumerata metams $20.00, pusei metų $12.00 • Atskiro numerio kaina 50 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Motina yra namų širdis

Su atgimstančia gamta, žiedais besipuošiančiu pavasariu, neskiriamai siejasi ir Didžioji šeimos šventė - MOTINOS DIENA. Kas surinks visus žodžius, mintis ir eiles išrašytas Jos garbei, išlikus visam tai prasmingais, ir iš naujo vis gyvais kiekvienam pavasary. Įvairiaspalviu apdaru simboliniam savosios išeities taške, kiekvieną dieną Ji vis kita, nauja, graži ir besiaukojanti - visad duodanti, niekados nereikalaujanti. Ir kartu, savo besąlyginiu pilnos rankos tiesimu ir širdies auka, brėžianti kelio gaires, sauganti mus gyvenimo kelionėje, su viltingu nerimu stebinti mūsų laivo bures gyvenimo jūroje ...

Matome Motiną Žemę, Motiną Tėvynę, meldžiamės Dievo Motinai ir ... išgyvename nepakeičiamą saugumą savo Motinos prieglobsty, nesvyruojančią meilę Josios žvilgsnyje. Ir nešamės širdy nevystančius daigus Jos įkvėptų idėjų, gyvenimo vertybių supratimą ir gaires pasirinkimui, kryžkelę gyvenimo priėjus. Todėl ir norisi sustoti prie kasdienės mūsų Motinos šiandien, nes taip dažnai praskubam pro ją lyg nepastebėję - nejučiomis tendencijai esant daugiau įvertint visą tai, ko ranka pasiekt negalim, prie ko mintis tavoji kasdieną nesustoja - nors iš Jos išplaukia visa meilė bei gilesnis neapčiuopiamųjų supratimas.

O kaip skirtinga yra ta tradicinė, jau dainų dainomis apdainuota - baltos obelėlės žiedu linguojanti, vygelę supanti, dukrelę marčiosna leidžianti, sūnelį karėn palydinti - lietuvė Motina nuo šiądienės, modernios Moters ir Motinos! Fizine savo išvaizda bei charakteristika net ir Močiutės jau toli, toli pažengusios nuo tųjų dainose minimų, pasakojimuose užfiksuotųjų, O tačiau, nežiūrint laiko šuolių ir naujų 'gadynių', nesikeičiąs paliko jas berišąs saitas - Šeima kertiniu akmeniu, neiškeičiama Tėvynės, Dievo meilė. Paliko tebesitęsianti užduotis ugdyti sveiką, sąmoningą ir nepalūžtančią lietuvių kartą, kuri nepaskęstų prabangos jūroje, mokėtų gerbt ir saugoti prabočių palikimą, nebotų kovoti už Tautos laisvę.

Sunki buvo dalia tikrosios Lietuvės-Motinos, kraštui esant kryžkelėj didžiųjų. Ne lengvesnė užduotis yra ir šiandien, tiek žemėj pavergtoj, tiek ir toli už josios sienų, kad ir laisvoj šaly. Prisitaikymo pagunda abiem atvejais galėtų būt viliojanti, Motinos širdžiai pirmoj eilėj natūraliai trokštant tik kuo geriausio savo prieaugliui, tiktai kiek galima labiau apsaugot jį nuo vėjų ir audrų ir vargo kuo mažiau ...

Šiandieną lenkiame mes galvą Motinai-Lietuvei, nepasirinkusiai lengvesnio kelio - tąsyk ir šiandien. Gal tiktai Ji viena žinos tą pilnutinę kainą, kur sumokėta buvo Jos širdies kaina, kai leido dukrą į tolimą šalį, kai prie ratelio ant kelių laikė draudžiamą knygą ar laukė grįžtant ją nešusio vyro, sūnaus, kai laisvės kovai laimino vienturtį savo, kai sustingusiu veidu ėjo pro turgavietės aikštėje išmestą sūnaus-partizano lavoną ... Kas suskaitys tas vis dar besitęsiančias baimės nemigo nak tis ir kančią, nenusilenkus prispaudėjo valiai?!?

Laisvam pasauly, svečioje šaly ir pasiūlų gausybėj Motina-Lietuvė taip pat - nors toli gražu ne taip sunkiai ir skaudžiai - turėjo ir te beturi rinktis, nes namų židinyj tebeslypi tautinio išlikimo pagrindas. Į Ją atsiremia šaknų savųjų pažinimo perdavimas vertinant jas taip, kad būtų gerbiama ir mylima nematytoji bočių šalis, lietuvių kalba kad išliktų gyva ir tęstinumas kovos už laisvės grąžinimą pavergtai Tautai - ... Motina yra namų širdis!

Ir taip - pavergtoje Tėvynėj ir pasaulyje laisvam - tautos tikrasis išlikimo laidininkas slypi Motinos širdy ... Prieš Ją mes lenkiam savo galvą ir tiesiame Jai vešlų pavasario žiedą ... ir meilę.

Išlik nepalūžtanti gyvenimo kelyje, laisvės žiburį vis kelianti nakties tamsoje! Išlik atrama ten ir čia, kad nesustotume augę geresniais žmonėmis, kad nepaliautume kovoję iki nusikračiusi apgaulios vergijos pančių ir vėl prisikels laisva ir didinga brangi LIETUVA!

(as)

'Perestroikos'...

(Atkelta iš 1 psl.)

vyk. komitetas tokių teisių neturi".

Čia puikus pavyzdys. Vykdomasis komitetas jau nori nustatinėti kainas ir nurodyti, ką reikia gaminti. Ki taip sakant - padidinti biurokratijos aparatą. Jiems visai neateina galvon mintis, kad visą tai - be jokių biurokratų - gali sutvarkyti rinka.

Jei kainos yra per didelės, laisvam ūkyje kas nors įsteigs konkurencines įmones ar importuos iš Japonijos, Hong-Kongo, ar pan. Jei jos realios - kainos paska tins padidinti produkciją. Situacija - kaip Panevėžyje - verčia kooperatininkus savo pelną slėpti ir mažinti snaudžiančių piliečių pavydą, dalį pelno skiriant ne produkcijos patobulinimui, įmonės pastatų pagerinimui, bet kūdikių ir vaikų namų paramai, kuriuos turi išlaikyti ... valstybė. Žodžiu, Gorbačiovas skatina, o vietos bosai privatinę iniciatyvą smaugia.

Šiuo metu Sovietijoje yra apie 14,000 kooperatyvų, kuriuose dirba apie 150,000 žmonių, bet kooperatyvai dar turi geresnę dirvą savo veiklai. Beveik visai nenorima viešai kalbėti apie 'individualčiki', t.y. žmones, bandančius pataisyti savo ūkinę padėtį individualiai, nes tai jau ribojasi su juoda rinka. 1987 m. gruodžio mėn. PRAVDA rašė, kad kooperatyvai pateikė tik .04% visų vartotojų prekių ir patarnavimų. Sovietijos ūkiniam atkutimui daugiausia kliudo biurokratijos aparatas ir partinė ideologija, kuri sumažino ir kitų komunistinių kraštų - kaip Kinijos, Vengrijos ir Lenkijos - didesnių reformų derlių.

DEMONSTRACIJOS SOVIETINĖS PIETŲ OSETIJOS SOSTINĖJE

Britų dienraštis "The Guardian" balandžio 27 d. išsispausdino savo bendradarbio Maskvoje Martin Walker pranešimą apie balandžio 17 d. prasidėjusias ir tris dienas užtrukusias demonstracijas Pietų Osetijos autonominėje srityje.

Kaip anksčiau Kalnų Karabache, taip ir čia demonstracijas pradėjo 2,000 pedagoginio instituto studentų, o juos parėmė ne tik "liaudis", bet ir dalis vietinės tarybos deputatų. Šį kart demonstruota dėl tokio reikalo, kuriame neprasiveržė joks tautinis ar valstybinis reikalavimas. Pasirodo, Pietų Osetijoje dėl užteršto vandens kilo vidurių šiltinės epidemija. Dėl to ir "Komsomolskaja pravda" parašė: "Lašas purvino vandens atnešė ligą į miestą, ir dėl to persipildė žmonių kantrybės taurė". Vadinas, demonstravijos šįkart pateisinamos.

Demonstracijos baigėsi, kai į P. Osetijos sostinę Tschinvalį atvažiavo Gruzijos komunistų partijos vadas Džumberas Patiašvilis, dalyvavo vietinės partijos susirinkime, pašalino tos srities partijos vadą ir pažadėjo pravesti naują vandens tiekimo liniją.

Be kita ko, ta apie 300,000 gyventojų turinti Pietų Osetija yra pietiniame Kaukaze (yra dar ir Šiaurės Osetija). Jos gyventojai — jau viduramžiais žinoma iranėnų alanų giminė. Už keleto mylių nuo Gori miesto yra Stalino gimtinė. Jos sostinė Stalino laikais buvo pavadinta Staliniri. (k. p.)

ODĖ MOTINAI

BALYS AUGINAS

MOTINA — tartum Aušra —
Joj skleidžiasi žiedas
Gyvybės — —
Motina — kūdikio laivas,
Burėm saulėtom vilties,
Plaukiantis žemės rūkuos — —

Motina — laivo stiebas saugus,
Nelemties sulaikantis žaibą —
Ji — ir vairas, vedąs
Savo vaikus — širdies
Lengvą ir mylimą naštą —
Į šviesųjį laimės uostą — —

Motina — pavasario gyvybės
Ir žydėjimo šventės dalis —
Ji — tvirta šaka realybės,
Nuo kurios skiriasi vaisiai
Ir krenta į rudenio žemę,
O Ji — amžiams palieka — žila obelis — —

Ak, Motina Tu Amžinoji —
Dulkėtų epochų Močiute,
Karaliene žmonijos kartų —
Tu lyg žemės Saulė šviesioji,
Lyg Vakarė tyli. Ir gyvenimo meilės
Tyra Pilnatis ateities būsimųjų naktų! — —

1988.4. 28.

PARAMA DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai aukojo:

K. Šimulis, Chicago 5.00
H. Misliauskas, Media ..10.00
A. Repšienė, Chicago .. 5.00
K. Sirgidienė, Richmond Hill 10.00
A. Sederavičienė, Omaha 10.00
Iz. Černis, W. Bloomfield 30.00
C. Modestas, Hickory Hills 5.00
A. Bartuškienė, Willoughby 10.00
E. Vilkas, Valencia 5.00
A. Idika, Brazilija 5.00
L. Krajauskas, New Buffalo 10.00
V. Karalius, Baltimore .. 5.00
Dr. A. Grušnys, Wichita 20.00
A. Čepulis, Philadelphia 10.44

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

REMKIME TAUTOS FONDĄ

nes tik nuo mūsų priklauso kiek esame pajėgūs ginti ok. Lietuvos bylą laisvajame pasaulyje.

Neužmirškime LIETUVOS LAISVĖS IŽDO pagerbdami savo artimųjų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI remia ELTA biuletenių leidimą 6 kalbomis ir padeda skleisti informaciją apie tikrą padėtį ok. Lietuvoje.

Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių, IRS Cert. No. 51-0172223.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N. Y. 11421

AUSTRALIJOS LIETUVIAI

Antanas Laukaitis

50 METŲ JUBILIEJUS

Sydnėjaus lietuvių tarpe, balandžio 17-ji diena, buvo didelė šventė. Mūsų mielas ir garbingas kapelionas ir lietuviškosios parapijos klebonas prelatas Petras Butkus M.B.E., atšventė savo kunigystės auksinį Jubiliejų.

Gimęs 1914 metais Lekave, Nemakščių parapijoj ir 1933 metais baigęs Raseinių gimnaziją, jis įstojo į Telšių kunigų seminariją, kurią baigė 1938 metais ir vyskupo J. Staugaičio buvo įšventintas kunigu, savo primicijas atlikęs Nemakščiuose. Vėliau kapelionu buvo Telšių mokytojų seminarijoje, amatų mokykloje, Tauragės mokytojų seminarijoje ir, paskutiniu laiku, Dragūnų pulko kapelionu. Karo metu už lietuvišką veiklą buvo suimtas ir patalpintas į Soldau koncentracijos stovyklą. Laimingai sulaukęs karo pabaigos, studijavo Tuebingeno universitete filosofiją ir lituanistiką, kartu eidamas vietinėse stovyklose ir kapeliono pareigas. Į Australiją atvyko 1949 metais, kaip ir visi kiti to laiko emigrantai, paprasto darbininko darbui. Tačiau čia, susirišus su Australijos dvasiškija, buvo paskirtas p e r e inamosios Bathursto stovyklos kapelionu ir nuo 1950 metų perkeltas į Sydnėjų, kur pradėjo kurti lietuviškąją parapiją, jai vadovavo ir iki šiandien yra jų dvasinis vadovas.

Per tuos 38-rius Sydnėjuje išgyventus metus prel. Petras Butkus labai aktyviai pasireiškė ne tik savo bažnytinėje ir parapijinėje veikloje, bet buvo ir yra labai stipriai įsijungęs į lietuviškąjį gyveimą. Ir kur prelato nėra, ir kur jis nedalyvauja? Jis LB Krašto valdybos vicepirmininkas, jis įsteigė ir vadovauja Caritas šalpos organizacijai, jis Katalikų Kultūros draugijos vadovas, jis skautininkas, pasipuošęs žaliu

Prel. Petras Butkus, M.B.E.

kaklaraikščiu, kartu su jaunaisiais skautais stovyklauja, jis ir ateitininkų vadovas, jis ir tas vienintelis Lietuvos kunigas, kuris buvo išlaikęs sunkų sidabrinį Kūnų Kultūros Rūmų ženklą, buvo vienas iš tų dabartinio sporto klubo "Kovo" Sydnėjuje steigėjų, jis vadovauja Kunigų Sekretoriatui, yra Tautos Fondo atstovas Australijoje, spaudos bendradarbis, "Plunksnos" klubo ir rašytojų būrelio narys, išleidęs knygą "Tautų šventovėse", redagavęs kultūrinį žurnaliuką "Užuovėja" ir kit. Neskaitant viso to, jis ir poetas, sukūręs daugelį eilėraščių, virtusių net ir labai populiariomis dainomis, dainuojamomis net ir Lietuvoj, kai prelato pamokslai, ypatingai tautinių švenčių progomis, yra tiesiog tautiniai perliukai, visuomet į juos įjungiant ir patriotinių eilėraščių.

Pagerbiant Jubiliatą už jo atliktus darbus, šv. Tėvas 1982 metais jį pakėlė į prelatus ir Anglijos karalienė suteikė jam M. B. E. (Most Excellent Order of the British Empire". Jis taip pat yra įtrauktas į "International Leaders In Achievement" p a s a ulinę knygą, pridedant ąo nuotrauką ir smulkų jo aprašymą.

Jubiliato pagerbimas įvyko Sydnėjaus lietuvių parapijos bažnyčioje, iškilmingose pamaldose dalyvaujant vyskupui J. Heaps, kuris yra Australijos vyskupų įgaliotinis emigracijai, australų parapijos kunigams, broliams vienuoliams, pas kuriuos prelatas gyvena ir pilnutėlei bažnyčiai sydnėjiškių lietuvių. Labai gražiai giedojo Sydnėjaus "Dainos" choras, vadovaujamas B. Aleknaitei ir J. Ankui ir solo giedant Gr. Zigaitytei. Pamaldų metu vyskupas įteikė prelatui iš šv. Tėvo gautą specialų palaiminimą. Besimeldži a n t prelatas prisiminė visus savo mirusius ir jam artimus vyskupus, kunigus ir savo tėvus, chorui sugiedant A. Vanagaičio "Nuliūdo kapai". Iškilmingos pamaldos buvo baigtos Tautos himnu.

Meninė dalis ir pagerbimo pietūs, dalyvaujant virš 300 žmonių, vyko parapijos salėje. Čia pagrindinę apybraižą apie Jubiliatą, skaitė poetas Almis Jūragis, vėliau poezija, dainomis ir šokiais, kuriuos atliko jaunimas ir prelato globojamos Savaitgalio mokyklos mokiniai, buvo labai įspūdingai praleista pagerbimo popietė. Labai daug sveikinimų prelatas gavo iš viso pasaulio ir net su dovanomis iš Lietuvos. Kartu su visais svečiais, mūsų jaunoji solistė Gr. Zigaitytė padainavo prelato sukurtas dainas: "Dominae Exaulti" ir "Kaip abelys matyt palinkus". Savo žodyje pat Jubiliatas išreiškė labai didelę padėką visiems, kad jis buvo ir yra toks kunigas, kokio jo parapijiečiai ir kiti lietuviai norėjo ir nori, kad jis būtų.

Linkėdamas mūsų mielam prelatui dar daug šviesių ir laimingų ateities dienų, aš tikiu, kad ir toliau jis bus toks, koks iki šiol, nes ne tik Sydnėjaus, bet ir visiems Australijos lietuviams jis yra labai reikalingas tiek bažnytiniuose, tiek ir lietuviškuose bei kultūriniuose mūsų gyvenimo darbuose.

Dvidešimt šeštasis Dirvos novelės konkursas

PREMIJA 600 DOLERIŲ skiriama iš a. a. SIMO KAŠELIONIO palikimo, kurį tvarko Korp! Neo-Lithuania.

Tema. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

Ilgis. Novelė turi būti ne trumpesnė kaip 15 psl. mašinėle rašytų, su dvigubu tarpu.

Laikas. Paskutinė rankraščiui įteikti data 1988 m. birželio 15 d.

Adresas rankraščiams siųsti. Dirva, Novelės konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

Paruošimas. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridedamo uždaro vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Vokelis nebus atidarytas nelaimėjus.

Nepremijuoti rankraščiai. Grąžinami tik autoriams prašant.

Jury komisija iš trijų narių sprendžia kas premijuotina paprasta balsų dauguma.

ADELAIDĖS TEATRAS SYDNĖJUJE

Stokojant mūsų išeivijos teatrams tinkamų scenos veikalų, Adelaidės "Ramovės" skyriaus valdyba buvo paskelbusi konkursą, geriausiams scenos veikalui. Buvo gauta 10 veikalų: šeši iš JAV-bių ir keturi iš Australijos. Komisija išrinko ir 500 dol. premiją paskyrė, "Adomo" slapyvardžiu pasirašiusiam, 3-jų veiksmų komiškos pjesės autoriui, už veikalą "Paskutinė valia". Atidarius voką, paaiškėjo, kad autorius yra Anatolijus Kairys iš Chicagos.

Ši komiška pjesė balandžio 24 dieną, Adelaidės teatro "Vaidila", buvo suvaidinta Sydnėjaus Lietuvių Klube. Dalyvaujant pilnai salei klausytojų, veikalas buvo suvaidintas labai gerai, įspūdingai pavaizduojant paskirus charakterius ir labai vaizdžiai bei profesionaliniai iškeliant visą komiškąją veikalo dalį. žiūrovai Adelaidės "Vaidilos" pastatymu buvo tikrai patenkinti ir kiekvieną veiksmą palydėdavo gausiais plojimais. Veikalo dalyviai: V. Vosylius, A. Leidraitienė, A. Baltutytė, R. Sabeckis, N. Vitkūnienė, B. Jonavičienė, V. Ratkevičius, V. Marcinkonytė, ir N. Skidzevičius. Režisierius V. Opulskis, dekoracijos V. Opulskio, apšvietimas V. Vosyliaus ir technikinis padėjėjas J. Miliauskas.

Sydnėjuje atvykusius svečius globojo Sydnėjaus teatro "Atžala" ir po pastatymo, apdovanojus svečius gėlėmis, "Atžalos" teatro vardu juos sveikino K. Dauguvietytė-Šniukštienė.

Tikrai yra gražu ir malonu, kad ir tolimoje Australijoje mūsų paskiros teatrų grupės nėra dar apmirę, bet su dideliu ryžtu jos dirba, ieško naujų scenos veikalų, juos puikiai paruošia, pateikia mūsų lietuviškąjai publikai ir tuo pačiu atlieka didelį kultūrinį lietuviškąjį darbą. Geros sėkmės ir tolimesnėje jūsų, teatralai, veikloje.

A. Laukaitis

Injection Molding Supervisor

Molding supervisor to assume the responsibilities for the running of a high production molding shift. Must be qualified in molding techniques and be able to work well with others. Excellent opportunities for the right individual. Pay commensurate with experience. Excellent working conditions & fringe benfits. Call for appt. 617-828-3500.

Phillips Manufacturing Co.
Canton, MA

TRAIN TO BE A PROFESSIONAL
•SECRETARY
•SEC./RECEPTIONIST
•EXECUTIVE SECRETARY
Start Locally, Full time/part time. Learn word processing and related secretarial skills. Home Study and Resident Training. Nat'l. headquarters, 4699 N.Fed Hwy, LHP,FL.
•FINANCIAL AID AVAILABLE
•JOB PLACEMENT ASSISTANCE
1-800-327-7728
THE HART SCHOOL
(Accredited Member NHSC)

SECURITY OFFICERS

GLEASON SECURITY COMPANY is now looking for dependable and reliable people for various positions such as:

ROVERS
SECURITY OFFICERS
ROAD SUPERVISORS

Must have a car, phone and clean police record. Call for an appointment 203-877-6114. (16-20)

1988 metų EKSKURSIJOS
Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

2. Gegužės	18 – 1	4. Liepos	6 – 20	6. Rugpjūčio	17 – 31
3. Birželio	15 – 29	5. Liepos	13 – 27	7. Rugsėjo	7 – 21
				8. Spalio	10 – 19

2. Gegužės 18 — vietų dar yra

Ekskursijų kainos: II – $2016.00, III, VI, VII – $2284.00, IV ir V – $2384.00, VIII – $1695.00, įskaitant vizą ir draudą. Grupės 2 – 7 Vilniuje – 10 dienų. 8 Vilniuje – 6 dienos. Po Vilniaus galima važiuoti ir į kitus miestus ilgesniam laikui pagal Jūsų pasirinkimą. Užsirašyti bent 45 dienas prieš išvažiuojant ir įmokėti $200 depozitą. Likusi suma reikalinga sumokėti bent 30 dienų prieš išvažiuojant. 2, 5 ir 7 lydėsiu aš pats.

Smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu

V. BAČĖNAS
KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600
iki 11 v. r. ir po 6 v. v.
(416) 245-9990

Lietuvių Tautiniai Namai Chicagoje

Mecys Valiukėnas

Steigiamasis susirinkimas

Chicagos lietuvių tautinių namų (bendrovės) steigiamasis susirinkimas įvyko Balio Pakšto salėje (2801 West 38th Street, Chicago, Ill.), 1967 m. kovo 12 d. Susirinkimą sukvietė minimos organizacijos (LTN) pradininkai: dr. Juozas Bartkus, agr. dr. Juozas Dauparas, inž. Eugenijus A. Bartkus ir inž. Jonas Jurkūnas. Susirinkime dalyvavo apie 70 asmenų, entuziastingai svarstė nuosavos pastogės įsigyjimo klausimą ir kone visi įsijungė į narius.

Susirinkimą pradėjo ir pradininkų vardu pasveikinęs susirinkusius, toliau susirinkimui pirmininkauti pakvietė inž. E. A. Bartkų, sekretoriauti — Mečį Valiukėną. Susirinkimas vyko darnioje nuotaikoje, išklausė pradininkų pranešimus, aiškinosi naujos organizacijos sampratą (dalinai kooperatinė, dalinai akcinė bendrovė), jos nario pareigas ir atsakomybę. Pradininkai supažindino kas iki šiol jau atlikta, būtent: Lithuanian National Hall, Inc. (Lietuvių tautiniai namai), esanti įregistruota (1967. III. 3) Illinois valstijoje. Dienos uždaviniu yra išbaigti bendrovės organizaciją, išrenkant tarybą (board of directors), o pastaroji išrinksianti valdybą. Lietuvių tautinių namų nariai — organizacijos jau delegavusios savo direktorius, būtent: Korp! Neo-Lithuania Chicagoje — Mečį Šimkų ir Algį Modestą, Amerikos lietuvių tautinės sąjungos Chicagos skyrius — Juozą Dauparą ir Joną Jurkūną, Amerikos lietuvių tautinis akademinis sambūris — Antaną Šošę. Pradininkams pasiūlius direktorių tarybą sudaryti iš 13 narių, susirinkimas pritarė ir prie 5 deleguotų direktorių išrinko likusius aštuonis: Eugenijų A. Bartkų, dr. Juozą Bartkų, Bronių Kasakaitį, Kazį Matutį, Kazimierą Pocių, Kostą Ramoną, Antanę Rūkštelę ir Juozą Žvynį.

Direktorių taryba savo pirmame posėdyje sudarė pirmąją LTN valdybą: Jonas Jurkūnas — pirmininkas, Petras Vėbra ir Kostas Ramonas — vicepirmininkai, Stasys Virpša — iždininkas ir Mečys A. Šimkus — sekretorius. Pirmuoju direktorių tarybos pirmininku išrinktas E. A. Bartkus.

LTN narių ir kapitalo telkimas

Naujosios organizacijos valdomuosius organus sudarius, o taip pat valdymosi nuostatus (By laws) direktorių tarybai priėmus, žengtas tolimesnis žingsnis, siekiant "sutelkti bent šimtą tūkstančių dolerių ir juo pradėti Lietuvių tautinių namų Chicagoje statybą". Samprotauta, kad didžioji lietuviškoji Chicaga gali duoti ne vieną tūkstantį narių, talkinančių bent šimtinės įnašu. Greit susidarė valdybai pavaldus savanorių talkininkų ratelis, kurio nariai, susižinodami su kviečiamaisiais į narius asmenimis, tiekė jiems informacinius laiškus, LTN biuletenį, o svarbiausia, asmeniškai aiškinosi su kviečiamaisiais visus kilusius klausimus. Talkininkų ratelyje buvo arti trijų dešimčių asmenų! LTN nedraugų skleidžiamus gandelius be narių gyvu žodžiu aiškinimo, savo dalį geresniam supratimui atidavė ir valdybos leistasis LTN biuletenis, kaip ir liet. laikraščių b e n d radarbiai, korespondentai. Pav. laikrašty paskelbus, kad Lietuvių tautiniai namai esą tik lietuvių tautininkų namai, vienas korespondentas atkirto — Chicagoje turime tautines kapines, bet iki šiol jas neskaitėme tautininkų kapinėmis . . .

Irena Kriaučeliūnienė, dabartinė LTN valdybos pirmininkė.

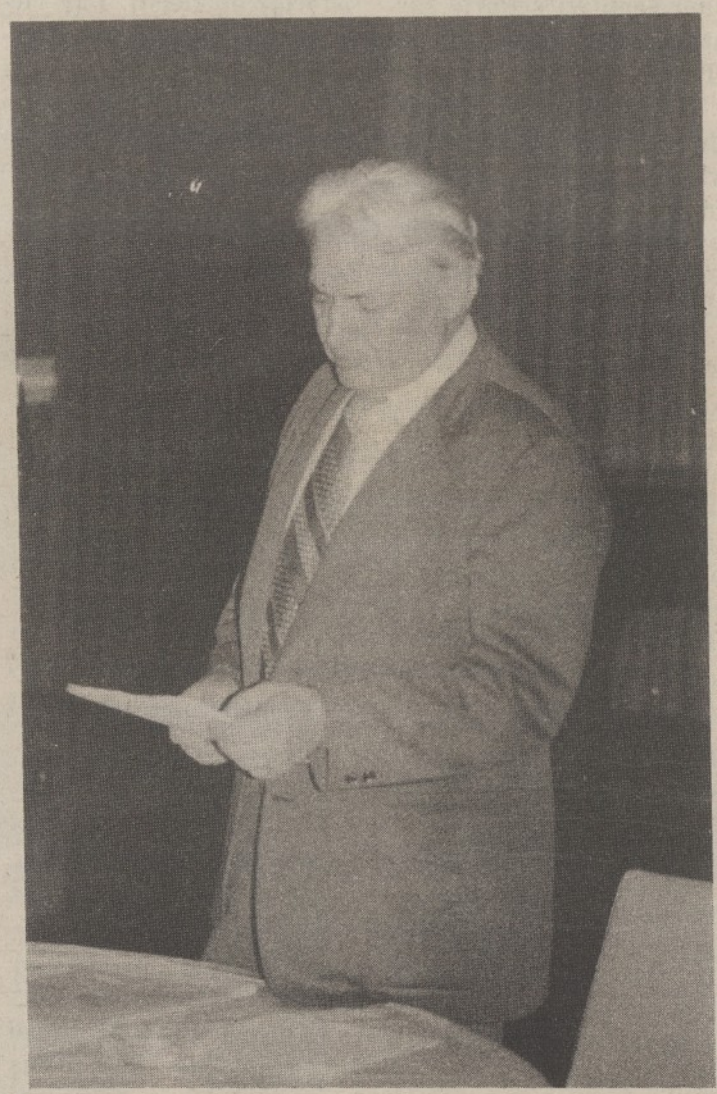

Inž. JONAS JURKŪNAS, Chicagos lietuvių tautinių namų kūrėjas ir 1967-85 m. valdybos pirmininkas. V. Noreikos nuotr.

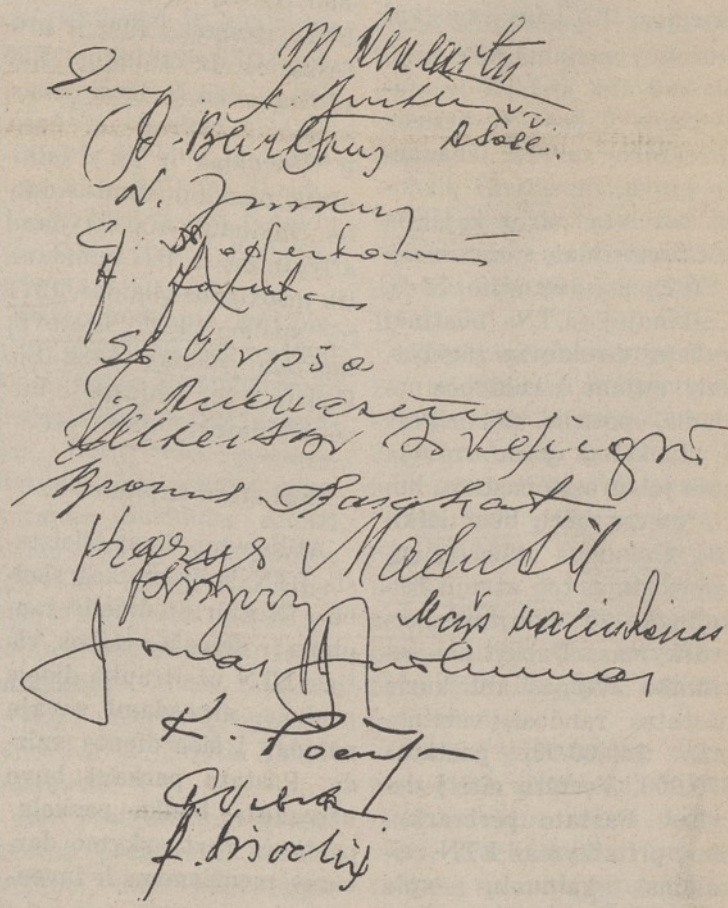

Lietuvių tautinių namų Chicagoje direktorių parašai protokole, nutarus įgalioti valdybą pirkti šiems namams sklypą ir pastatą, 6422 S. Kedzie Ave., Chicagoje (1971 m.)

Lietuvių tautinių namų Chicagoje direktorių dalis (1972 m.) Iš kairės: P. Vėbra, S. Virpša, J. Žvynys, J. Jurkūnas, J. Andrašiūnas, C. Modestavičius, M. Valiukėnas, B. Kasakaitis.
Z. Degučio nuotr.

Laikinosios būstinės metai

1970 m., tarytum, miniaturinis namų modelis, buvo atidaryta nuomojamoj patalpoj — LTN laikinoji būstinė (7108 So. Rockwell Ave.). Būstinė turėjo išsilaikyti iš savo pajamų (nenaudojant narių įnašų!). Ir išsilaikė iš LTN renginių ir iš nuomos kitiems ką rengiant būstinės patalpose. Būstinėje buvo rengiamos

(Nukelta į 6 psl.)

Lietuvių Tautiniai Namai...

(Atkelta iš 5 psl.)

kultūrinės sekmadienio popietės. Jų metu dalyviai buvo supažindinami su iškilesniais lietuviais-ėmis, gyv. Chicagoje. Popiečių programų projektus visiems metams sudarydavo Jonas Jurkūnas, o pačias popietes darniai vesdavo aktorė Zita Kevalaitytė-Visockienė. Būstinės atidaryme buvo rodomi ir aiškinami LTN pastato projektas, eskizas, paruoštas architekto E. Masiulio. Eskizas vaizdžiai rodė, kaip galima didesnį pastatą statyti dalimis. Popietės pradėtos rengti 1970 m. laikinoje būstinėje buvo tęsiamos ir nuosavuose namuose iki 1977 m. vis naujomis temomis ir su kitais programos dalyviais.

Nuosavybės įsigyjimas

Antrajame metiniame narių susirinkime (1969. III. 23) LTN balansas — $34,448.66, kasoje rodoma $13,833.66 ir nupirktas žemės sklypas — $10,040.00. Šie duomenys džiugiai nuteikia visus susirinkimo dalyvius. Šio sklypo (Willow Springs, Ill.) įsigyjimas kai kuriems nariams kėlė mintį, kad ant jo LTN ir statydinsis. Tikrovėje, atrodo, direktorių taryba išnaudojo progą, investuoti pirminį sutelktą narių kapitalą tik finansiniais sumetimais.

1971 m. balandžio 18 d. Laikinojoj LTN būstinėj vyksta direktorių tarybos, dalyvaujant ir valdybos nariams, posėdis. Jo eigoje J. Jurkūnas painformuoja apie jo surastą pastatą, kuris galėtų būti, bent laikinai, tinkamas mūsų reikalams. Žinia, tuo atveju reikalingas jo vidujinis pertvarkymas. Dabartinio savininko sklypas ant kurio pastatas randasi, vertinamas $49,00.00, pastatas $70,000. Vertėtų eiti į derybas. Pastato pertvarkymas, pritaikymas LTN reikalams kainuotų apie $14,000, plius darbo talka... Siūloma posėdį pertraukti ir visiems vykti į kalbamą nuosavybę patiems susipažinti. Tai atlikus, direktorių taryba nutarė: pavesti LTN valdybai tą pastatą ir sklypą pirkti, užtraukiant banko paskolą, bet pasiliekant savo nuosavybėje turimą sklypą. Posėdžio dalyviai: Mikas Rėklaitis, tarybos pirmininkas, Jonas Jurkūnas, valdybos pirmininkas, kiti (alfabeto tvarka) J. Andrašiūnas, E. A. Bartkus, J. Bartkus, N. Juškus, B. Kasakaitis, K. Matutis, A. Modestas, C. Modestavičius, K. Pocius, A. Šošė, M. Valiukėnas, P. Vėbra, A. Vengris, S. Virpša, A. Visockis ir J. Žvynys.

Gautąjį uždavinį valdyba vykdė rūpestingai ir apdairiai. Taip kad birželio 22 d. (1971) buvo pasirašyta sutartis ir gauta $35,000 banko paskola. Tuo pačiu metu buvo parengtas pastato pertvarkymo, remonto planas. Vadovavo inž. J. Jurkūnas, prie jo dirbo pagelbininkai: V. Paseckas, N. Juškus, C. Modestas ir kt. Petvarkymo darbai atlikti ūkišku būdu, įjungus į juos ir profesinalus darbininkus. Eilė (J. Daugvila, S. Kuzmickas, Stasys Jurkūnas, A. Šošė, P. Usvaldas ir kt.) talkininkų paaukojo šimtus darbo valandų, atsisakydami atlyginimo arba teimdami tik medžiagos išlaidas. 1971 m. spalio 16 d. Lietuvių tautiniai namai, 6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje buvo iškilmingai atidaryti.

Kai stigo kapitalo...

Atidarymo dieną išleistasis LTN lankstinukas skelbė: "Nežiūrint didelio taupumo ir nemažos talkos, vis tiek LTN užsitraukė didelę paskolą, atvesdami savąją pastogę į šios dienos vaizdą. Pastatą perkant buvo užtraukta banko paskola, pastogės pertvarkymo darbams, medžiagoms ir inventoriui, po pastato nupirkimo, kasoje beliko trejeta tūkstančių dolerių. Į darbą atėjo Dr. S. Biežio pirmininkaujamas LTN lėšų telkimo komitetas, kurio sąstate buvo 28 nariai. Lygiai LTN valdybos pirmininkas J. Jurkūnas, pakartotinai adresavosi į visus narius, kviesdamas savo įnašus padidinti ir tuo įgalinti pastogę pertvarkyti". Nemažas narių skaičius pakluso pirmininkui ir savo įnašus padidino. Keletas narių suteikė LTN beprocentinę paskolą. Atidarius tautinių namų duris organizacijų susirinkimams, o taip pat kultūriniams bei socialiniams renginiams, atsirado pajamos ir uždarbis. Iškilo reikalas pareigūno, tą visą LTN judėjimą administruoti, šeimininkauti. Šioms pareigoms laikinai atėjo direktorius Bronius Kasakaitis. Ir taip kasmet perrenkamas Br. Kasakaitis pastoviai dirbo iki 1987 m.

Greit nusistovėjo LTN naudojimo stilius, nuomos galimumai bei sąlygos. Namų kapitalas pamaži augo. 1975 m. pamokėtos pavieniams asmenims paskolos, o 1984 m. pamokėta paskola (mortgage) bankui. Visas šis LTN kūrimosi, augimo laikotarpis buvo lietuvių didelė bendro darbo talka. Talka, kuri galėtų būti aptarta atskiroje monografijoje. "Dirvos" puslapiuose negalima plačiau visą LTN istoriją atskleisti. Dar vienas minusas — rašau iš asmeniškų prisiminimų bei užrašų, miniu daugelį vardų ir neabejotinai kai ką būsiu praleidęs...

Kas vadovavo LTN? Atsakymas aiškus — Valdyba, atsakinga ir prižiūrima direktorių tarybos. Valdybos pirmininku 1967-1984 m. kasmet direktorių tarybos posėdžiuose perrenkamas Jonas Jurkūnas. Jam iš šių pareigų pasitraukus, direktorių taryba jį išrinko garbės direktoriumi su balsavimo teise. 1984-85 m. valdybos pirmininkas — Algis Modestas, 1985-87 m. Stasys Virpša, ir nuo 1987 m. valdybai pirmininkauja Irena Kriaučeliūnienė.

Direktorių tarybos pirmininkai 1967-1969 m. — Eugenijus A. Bartkus, 1969-1976 m. — Mikas Rėklaitis, 1976-1982 m. — Juozas Bartkus, 1982-87 m. — Algis Visockis ir 1987 m. išrinktas Jonas Jurkūnas.

Lietuvių tautiniai namai sutvirtėję finansiniai pirmą kartą iš 1978 m. pelno paskyrė pinigines premijas Lietuvos diplomatijos atstovams JAV (atstovui ir konsulams) Lietuviško švietimo židiniui (Kristijono Donelaičio mokyklai) ir Lietuviškos kultūros apraiškų saugotojui (Alkos muziejui). Viso $3,000. Premijų skyrimas vykdomas iki šiol, kasmet LTN valdybai parenkant premijuojamų institucijų sąrašą.

Viso premijoms išmokėta arti 20,000 dol.

Balandžio 30 d. metinis narių susirinkimas praėjo įprastine tvarka. Baigusieji savo kadenciją direktoriai buvo perrinkti naujai kadencijai.

Dabartinę LTN valdybą sudaro pirm. Irena Kriaučeliūnienė ir nariai E. Valiukėnienė, M. Marcinkienė, J. Levickas, S. Briedis ir R. Plioplytė.

Mečys Valiukėnas

Lietuvių Tautiniai Namai Chicagoje V. Noreikos nuotr.

Lietuvių tautinių namų Chicagoje narių susirinkimas (1972 m.) Z. Degučio nuotr.

OWNER OPERATORS — Flat bed equipment needed to run West to Chicago or run the system. Competitive rate. No hidden cost or deduction. Competative percent paid. Insurance program available. For information call: In Ohio, 1-800-548-5442, Out of State: 1-800-553-5442. (16-23)

WANTED AT ONCE
EXPERIENCED
TOOL SETTER
Experienced in progressive tooling. 1st shift.
STEADY WORK & OVERTIME. EXCELLENT BENEFITS INCLUDING MAJOR MEDICAL, DENTAL, LIFE INSURANCE, PROFIT SHARING & CREDIT UNION.
SIEMON DYNAMIC MFG. CO.
60 Echo Lake Road
Watertown, Ct. 06795
203-274-2523
(17-23)

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71 St., Chicago, Ill.
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel.: 476-2345
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

ALT S-gos Seimo pokylyje bus gera meninė programa

Jurgis Janušaititis

Po įtempto darbo, po įvairiausių svarstybų, įvairių problemų sprendimų, be abejo, kiekvienas seimo dalyvis norės atsikvėpti, pagyventi linksmesnėmis nuotaikomis, susitikti ir pabendrauti su iš visos Amerikos suskridusiais seimo atstovais bei svečiais.

Todėl seimo šeimininkai-rengėjai rūpinasi, kad svečių nuotaikos būtų geros ir kad turėtų gerų pramogų. Žinoma, nebus jų daug, nes seimas tęsis nuo gegužės 20 iki 22 d.

Dirvoj pakartotiniai skelbiama seimo programa. Joje sužymėta visos seimo darbų detalės. Norima, kad seimas taip pat būtų darbingas, kad seimo atstovai būtų gerai pasiruošę darbui ir kad sprendimai liktų kelrodžiu ateities ALT Sąjungos darbams. Neabejojama, kad seimo atstovai to sieks.

Na, tad po pirmosios dienos sunkių klausimų svarstymų, gegužės 21 d., šeštadienį, seimo atstovai ir visi svečiai renkasi į pokylių salę, tame pat viešbutyje.

Pakylis prasidės kokteiliais, o po trumpo pabendravimo sėdama prie stalų ir išklausysime gana įdomios meninės programos.

Programoje dalyvauja mūsų žymioji rašytoja, visos eilės veikalų laureatė, aktorė, režisierė Birutė Pūkelevičiūtė.

Ją lietuviškoji visuomenė gerai pažįsta. Gyveno Kanadoje, daug metų Chicagoje, atktyviai dalyvavo literatūros šventėse, atlikdama menines, dailiojo žodžio programas. Ji nuostabiai gerai valdo žodį, kūrinius perteikia su giliu išgyvenimu, stebina ir žavi klausytoją. Jos kūrybingumą liudija daugelis jos parašytų romanų, mažiesiems knygų, apysakų.

Aktorė-rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė

Ji mielai sutiko dalyvauti ALT Seimo ruošiamame pokylyje ir atlikti patriotinę, žodinę programą.

Viešnia solistė J. Čekanauskienė iš Los Angeles meninę programą praturtins solos dainomis. Solistę taip pat lietuviškoji visuomenė gerai pažįsta. Ji yra dainavusi ne tik savoje nausėdijoje, o ir kituose didesniuose lietuvių telkiniuose įvairių švenčių bei renginių progomis. Viešnia atvyksta drauge su Lietuvos gen. konsulu V. Čekanausku ir mūsų kolonijoje viešės pirmą kartą. Dainos meno dalyje tikimasi ir malonios staigmenos, apie kurią, deja, iš anksto nenoriu kalbėti. Tai įsitikins pokylio dalyviai. Solistei akompanuos muz. Antanas Skridulis, Daytona Beach lietuvių kolonijos choro Sietynas vadovas.

Solistė Janina Čekanauskienė

Dar primename, kad Sietynas dalyvaus sekmadienį iškilmingose pamaldose ir giedos dienai parinktas gražias, lietuviškas giesmes. Sietynas ir jo vadovas muz. Antanas Skridulis mielai sutiko Seimo programose dalyvauti, atlikti giedojimą bažnyčioje ir tuo praturtins lietuviškųjų pamaldų iškilmingumą.

Visai pokylio programai vadovaus dr. Sigita Ramanauskienė.

Kai pasigerėsime gražia menine programa, pasisotinsime, tada pagerbsime mielą ir garbingą svečią Lietuvos gen. konsulą V. Čekanauską, jo diplomatinės tarnybos dešimtmečio sukakties proga. Dalyvius su garbinguoju svečiu supažindins Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis.

Po visų iškilmių galėsime smagiai pasisukti šokių sūkuryje, grojant geram, mūsų amžiui pritaikintam, orkestrui.

Trumpai perbėgome pokylio programą ir būsimas nuotaikas. Manome, kad bus tikrai visiems smagu drauge pasidžiaugti seimo nuotaikomis, darbais ir pabendrauti.

Skyrius esame raštu painformavę, kokias žinias rengėjai turi gauti iš seimo dalyvių dar prieš gegužės 10 d.

Ankstyvesniame reportaže, minėdamas seimo paskaitininkus ir simpoziumo dalyvius buvau pažymėjęs, kad simpoziume dalyvaus "Kolicijos" veikėjas Antanas Mažeika. Tai mažytis netikslumas ir už paklaidą atsiprašau. Tikrumoje simpoziume dalyvaus inž. Antanas Mažeika, ALT Sąjungos veikėjas.

Seimui pasiruošimo darbai vyksta sėkmingai. Tikimasi gausaus seimo dalyvių ir svečių dalyvavimo, o taip pat seimu ir programomis bei pokyliu domisi ir mūsų bei apylinkių telkinių lietuviai.

Daytona Beach lietuvių kolonijos choras "Sietynas, vadovaujamas muz. Antano Skridulio, giedos bažnyčioje seimo pamaldų metu.

CRITICAL CARE R.N.
3-11 & 11-7 Mon.-Fr.
Regular part time & full time positions available for RN's who want to work Mon. thru Fri. with week ends off. Competitive salary & paid benefits package.
Apply call or write to Milt Ezzard, Human Resources Dept.
MARIETTA MEMORIAL HOSPITAL
401 Matthews St.
Marietta, Ohio 45750
614-374-1632
(16-18)

OPPORTUNITY FOR EXPERIENCED
TOOL SETTER FOR PROGRESSIVE TOOLING
DAYWORK. STEADY WORK. EXCELLENT BENEFITS INCLUDING. MAJOR MEDICAL, DENTAL, LIFE INSURANCE, PROFIT SHARING & CREDIT UNION.
SIEMON DINAMIC MFG. CO
60 ECHO LAKE ROAD
WATERTOWN, CT. 06795
203-274-2523
(17-21)

Istorija, premijos, rinkimai

Antanas Juodvalkis

Lietuviškosios spaudos skaitytojus sudomino laikraščiuose pasirodę neįprasti pasisakymai, dėl karo meto Lietuvos istorijos rašymo, dėl kultūros tarybos premijų skirstymo -ir dėl VLIKo valdybos pirmininko rinkimų. Šiais klausimais pasisakymų ir šiandien netrūksta. Vieni rašo trumpai-drūtai, kiti plačiau šias problemas nagrinėja, o susirinkimuose ar privačiuose susitikimuose apie tai vis tebekalbama dar ir dabar.

Karo meto istorija

Karo meto istorijos rašymo klausimą iškėlė moterys, veikiančios sukurtose organizacijose ir gelbstinčios OSI užpultus lietuvius. Šiuo klausimu atsiliepė spaudos bendradarbės-iai ir kamuolį pradėjo vynioti. Vienų pasisakymai buvo kietesni, kitų dalykiškesni, o iš kontraktus pasirašiusių pusės — jokio garso, lyg jų neliestų, lyg būtų jų asmeniškas reikalas, nesusijęs su institucija ir visuomenės pinigais. Po kelių mėnesių pasirodė JAV LB Krašto valdybos pasiaiškinimai (V. Volerto, A. Gečio, L. Rugienienės, S. Sužiedėlio) nebuvo pakankami ir lietuviškosios visuomenės neįtikino.

Vyko konferencijos, LB krašto tarybos posėdžiai, simpoziumai, kuriuose buvo svarstoma lietuviškojo gyvenimo reikalai, o visuomenę tos žinios pasiekė tik po kelių mėnesių, kai gandai ir gandeliai buvo įsibėgėję ir pagražinti bei papildyti bangavo toliau.

Karo meto istorijos rašymu susirūpinta žymiai anksčiau (1987 m. vasarą). Surastas istorikas, aptartas veikalo turinys, kalbėtasi su visuomenininkais ir galų gale pasirašyta sutartis, o lietuviškoji visuomenė palikta nuošalyje, lyg tai jos nelistų. Juk krašto valdyba turi įvairias tarybas (ar komisijas?), informaciją ir net apmokamą vykdomąjį direktorių, o visuomenė — nereikalinga. Jūs duokit tik pinigus, o mes jau žinosim kaip juos išleisti.

Nereikalaujame atidengti visas kortas, nors ir tai būtų naudinga, bet neįprastus naujus ėjimus reikia visuomenei atidengti ir išaiškinti.

Istorijos rašymo klausimas būtų buvęs visai kitaip vertinamas, jei Krašto valdyba **laiku** būtų informavusi lietuvių visuomenę ir išaiškinusi esamą padėtį. Iš dangaus nenukrito ir ta kartojama 60,000 dol. suma, bet kažkas ją turėjo minėti, kad visuomenėje apie ją buvo plačiai kalbama ir svarstoma. Jau 1987 m. frontininkų stovykloje Dainavoje, istorijos klausimas buvo svarstomas, o po to tartasi Chicagoje su teisininkais ir visuomenininkais, o informacijos jokios. Čia buvo bandoma įvelti ir Lietuvių Fondą, kad pasižadėtų šį reikalą remti finansiškai. Kaip žinome. L. Fondas tokių pasižadėjimų nedaro, o svarsto ir remia paduotus **paramai gauti prašymus**, per pelno skirstymo komisija, kurią sudaro po lygiai LF ir LB skirti nariai. Suprantama, savo skirtiems nariams LB vadovybė gali duoti nurodymus kokius projektus turi remti, bet nekalbėti Lietuvių Fondo vardu, kaip šiuo atveju įvyko.

L. Fondo metiniame narių suvažiavime (1988. III. 26) iškėlus klausimą: ar Lietuvių Fondas finansuoja karo meto istorijos rašymą, buvo atasakyta, kad tokio prašymo LF pelno skirstymo komisija nėra gavusi, tai nebus ką ir svarstyti, o prašymams paduoti terminas baigėsi kovo 15 d. Taigi, Lietuvių Fondas šiuo klausimu lieka nuošalyje.

Istorijos rašymo klausimu diskusijos parodo, kad tokie ar panašūs klausimai ar projektai ateityje turėtų būti visuomenei iš anksto paskelbti ir išdiskutuoti Istorijos klausimu daug prirašyta, bet palikta ir neaiškumų: iš kokių šaltinių bus finansuojamas istorijos rašymas ir išleidimas, kas sudaro peržiūros komisiją, kaip vykdoma pasirašytoji sutartis. Krašto valdyba vieton puldinėti oponentus, geriau dažniau informuotų apie projektų eigą. Rodos, krašto valdyba yra susitarusi su kažkuo parašyti kažkokį veikalą, finansuojamą per Lietuvių Fondo pelno skirstymo komisiją. Būtų gerai plačiau išgirsti apie šiuos ir kitus vykdomus projektus, tuo labiau, kad negali skųstis laiko stoka, kai turi apmokamą direktorių.

Premijos

Gerai, kad iškilieji išeivijos lietuviai kūrėjai — rašytojai, poetai, redaktoriai, žurnalistai, muzikai, menininkai, teatralai ir kitų meno sričių vadovai ar institucijos yra pastebimos ir įvertinamos, skiriant premijas ir suruošiant iškilmingą jų įteikimą. Šia prasme padėka priklauso JAV LB kultūros tarybai, kuriai jau daugelį metų vadovauja judrioji visuomenininkė Ingrida Bublienė. Padėka priklauso ir Lietuvių Fondui, teikiančiam finansinę paramą ir LB krašto valdybai, skiriančiai 3000 dol. premiją už literatūrą. Iš tikrųjų literatūrai skiriamos kasmetinės dvi premijos: vieną 2000 dol. premiją skiria Lietuvių rašytojų draugija per sudarytą vertinimo komisiją, o antrą — minėta LB krašto valdyba irgi per savo sudarytą vertinimo komisiją. Rašytojų draugijos premija, finansuojama Lietuvių Fondo, skiriama už **tų metų** išleistą, geriausį grožinės literatūros veikalą, o LB krašto valdybos finansuojama premija gali būti skirta kūrėjui už jo **viso gyvenimo** kūrybą. Taip suprantu dviejų premijų skirimą už literatūrą. Jei kitaip būtų, norėtųsi išgirsti iš suinteresuotų institucijų.

Antras klausimas būtų, kodėl grožinei kūrybai skiriamas toks didelis dėmesys, kai kitos kūrybos šakos paliekamos posūnių-podukrų padėtyje. Ar žurnalistika, muzika, dailė ir teatras yra menkesni, kad jiems skiriamos premijos yra du kart mažesnės? Kultūros taryba žurnalistiką buvo užmiršusi ir tik prieš porą metų premiją įvedė, o juk lietuviškai gyvybei išlaikyti, šalia šeimos ir lit. mokyklos, nemažesnę reikšmę turi ir lietuviškieji laikraščiai, užpildomi pilkųjų spaudos žmonių — žurnalistų. Šią nenormalią padėtį buvo pastebėjęs daugelio lietuviškų darbų rėmėjas prelatas dr. Juozas Prunskis ir iš savo išteklių skyręs žurnalistines bei kitas premijas. Neužmirštinos ir liet. radijo laidos.

Esame praturtėję, o Lietuvių Fondas jau treti metai iš eilės lietuviškos veiklos rėmimui skiria po ketvirtį milijono dolerių, iš kurių vos 6000 dol. tenka kultūrinėms premijoms. Ar neatėjo laikas panaikinti vykdomą ,dabar labai dažnai linksniuojamą) diskriminaciją ir premijas suvienodinti ir net praplėsti.

Į žurnalistikos sąvoką įeina laikraščių redaktoriai ir spaudos bendradarbiai, bet jų padėtis yra skirtinga, nes pirmieji yra apmokami laikraščių leidyklų tarnautojai, o antrieji yra pilkieji spaudos bendradarbiai, korespondentai, negaunantieji atlyginimo ir dar priklausantieji nuo redaktorių. Taigi, manyčiau, mūsų sąlygos, reikėtų žurnalistikos premiją padalinti ir skirti dvi premijas: vieną redaktoriams, o antrą laisviesiems spaudos bendradarbiams — žurnalistams ir ne po 1000 o po 2000 dol.

Mūsų laikraščių redaktoriai yra tikri vargo pelės ir dirba sunkiai įvertinamą darbą. Dienas ir viršvalandžius prasėdi prie rašomųjų stalų, užverstų popieriais, dažnai neįskaitomais raštais, juos skaitydami ir taisydami. Vien tik noro čia neužtenka, bet reikia gerai mokėti lietuvių kalbą, sekti lietuvišką veiklą, organizacijų rietenas ir viską perleidus per savo koštuvą pateikti skaitytojams. Darbas sunku, atsakingas, nervingas, nes reikia suderinti ir bendradarbių nuomones ir nenustelbti veikiančių institucijų. Tą gali suprasti tik pasėdėjęs redaktoriaus kėdėje.

Tuo tarpu žurnalistų darbas yra skirtingas, bet taip pat reikalaująs ir objektyvumo, ir aprašomo įvykio svarbos tinkamo įvertinimo, ir dirbančių asmenų neperdėto išryškinimo. Pas mus pradeda įsivyrauti per didelis eilinių įvykių (amžiaus sukakčių, įgytų rezidencijų, vardadienių ir kitų šeimai svarbių švenčių) vertinimas ir nesaikingas pasigyrimas. Vaišės ir pobūviai bei ištaigingesnės pastogės, užima aprašymuose nemažą vietą, o tuo tarpu tų žmonių, įnašas lietuviškai veiklai visai neminimas, nes jo nėra. Vertintini tokie žmonės, kurie sugebėjo sukurti savo gerbūvį, bet neužmiršo ir kitų dirbamo darbo, skirdami savo išteklių dalį kultūriniams ir politiniams lietuvių reikalams. Tokių pavyzdžių turi nemažai, bet jų dažnai nepastebime ir neįvertiname.

Šios kelios mintys dėl premijų skirimo, tegu bus įvadas į platesnes diskusijas. Kolegos žurnalistai ir visuomenininkai prašomi atsiliepti ir šia kryptimi toliau rašyti, nes premijų davėjams ir dalintojams naudinga turėti daugiau nuomonių. Šį kartą plačiau stabtelėjau prie žurnalistikos premijos, nes spaudoje buvo pasisakymų ir naujų minčių. Dar lieka išsiaiškinti komisijų sudarymo ir premijoms kandidatų atrinkimo klausimai. Įdomu, kas ir kaip dalina "awardus" Hollywoodo filmų artistams, gamintojams, muzikams, aprangos ir butaforijos kūrėjams. Ten tų atžymėjimų klausimas yra dar jautresnis, kaip mūsiškių premijų dalinimas. Ten piniginis klausimas neegzistuoja, nes visi yra milijonieriai, o vertinama tik pripažinimas ir dažnai tuo didžiuojamasi net ašarojant. Ten dažniausiai atrenkami ir skelbiami 3-4 kandidatai, o iš jų vienas

(Nukelta į 9 psl.)

GT INTERNATIONAL

G.T. International dėkoja visiems savo klientams, kurie įgalino šios įstaigos augimą ir patarnavimų plėtimą. Kviečiame visus su mumis keliauti šiais metais.

1988 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

Nr. 8801 **Lietuva** 15 d. ... gegužės 16-birželio 3. N.Y. $2,150.00; Chicago $2,215.0 IŠPARDUOTA
Nr. 8802/F **Lietuva** 10 d.; Maskva 1 d.. L... Amsterdamas 3 d., birželio 13-29. N.Y. $2,085.00; Chicago $ IŠPARDUOTA
Nr. 8803/M **Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., birželio 14-26. N.Y. $1,995.00; Chicago $2,125.00.
Nr. 8806/F **Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., liepos 18-rugpjūčio 3. N.Y. $2,085.00; Chicago $2,195.00.
Nr. 8807/M **Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., liepos 19-31. N.Y. $1,995.00; Chicago $2,125.00.
Nr. 8808/F **Lietuva** 10 d., Mask... ngradas 1 d., Amsterdamas 3 d., rugpjūčio 15-31. N.Y. $2,08 IŠPARDUOTA ...go $2,195.00.
Nr. 8809/M **Lietuva** 9 d., Maskva 2 d., rugpjūčio 16-28. N.Y. $1,995.00; Chicago $2,125.00.
Nr. 8810/F **Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Vakarų Vokietijoje (Oktoberfest) 5 d., rugsėjo 19-spalio 7. N.Y. $2,349.00; Chicago $2,435.00.
Nr. 8811/M **Lietuva** 9 d., Maskva 2, rugsėjo 20-spalio 2. N.Y. $1,995.00; Chicago $2,125.00
Nr. 8804/BAL **Pabaltijis:** Klaipėda 2 d., Vilnius 5 d., Ryga 2 d., Talinas 2 d., Helsinkis 3 d. liepos 10-25. N.Y. $2,390.00; Chicago $2,493.00

G.T. International tvarko visus kelionių reikalus oro, vandens ir sausumos keliais. Turizmui ar biznio kelionei kreipkitės pas mus.
G. T. International padeda sutvarkyti iškvietimo dokumentus artimiesiems iš Lietuvos.

G.T. INTERNATIONAL, INC. 10401 SOUTH ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, ILLINOIS 60465 TEL.: (312) 430-7272

Istorija, premijos, rinkimai...

(Atkelta iš 8 psl.)

laimėtojas. Pasvarstykime ir apie mūsiškių premijų analoginį dalinimą.

Rinkimai

Šiais metais nemažą visuomenės dėmesį sukėlė Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto — VLIKo valdybos pirmininko ir JAV LB krašto tarybos rinkimai. VLIKo tarybą sudaro 15 buvusių politinių partijų ir rezistencijos sąjūdžių deleguoti atstovai, po tris nuo kiekvienos. Taryba renka valdybos pirmininką trejų metų terminui ir tvirtina pristatytą valdybą. Tris terminus iš eilės valdybos pirmininku buvo perrenkamas be konkurencijos dr. Kazys Bobelis, o į šių metų rinkimus įsijungė ir dr. Vytautas Dambrava, siūlomas Lietuvių krikščionių demokratų pirm. inž. Antano Rudžio. Naujasis kandidatas Drauge paskelbė savo programą ir prisistatė lietuvių visuomenei. Iš pakviestųjų visų grupių atstovų susitikime su dr. V. Dambrava tedalyvavo tik 6 grupių nariai, o kiti kvietimą ignoravo. Kaip ir buvo laukiama, už dr. K. Bobelio perrinkimą ketvirtam terminui pasisakė 10 grupių atstovai, o už dr. Vytauto Dambravos — 4, vienam susilaikius. Ką gi, demokratiniam procese, kaip šiame krašte priimta, pralaimėjusiam beliko tik laimėtoją pasveikinti ir pasiūlyti savo pasalaugas. Bet to dr. V. Dambrava nepadarė, o išėjo į spaudą aiškindamasis dėl pralaimėjimo ir apkaltindamas tarybą dėl nutolimo nuo savo paskirties. Nesigilindami į pareiškimus, džiaugiamės, kad yra išnaudojamas demokratinis procesas ir atsiranda daugiau kandidatų į lietuviškos veiklos vadovus, bet stebimės porinkiminiais pareiškimais.

Nemažasnį dėmesį skiriame ir JAV LB tarybos rinkimams. Taryba renkama 3 metams, o šių metų išrinktieji atstovaus JAV lietuviams ir pasaulio lietuvių bendruomenės seime, įvykstančiam š. m. birželio 28-30 d. Toronte, Kanadoje. Seime bus išrinkta nauja PLB valdyba, nes esamas pirmininkas nežada kandidatuoti trečiam terminui. Sklinda gandai, kad PLB valdybą gali paveržti Kanados lietuviai. Apie tai dar anksti kalbėti, bet bendruomenei gal išeitų tik į gerą.

JAV LB krašto valdybos pirmininku gali būti išrinkta ir moteris, nes dabartinė valdyba parodė tam tikrą pasimetimą, sprendžiant kai kuriuos projektus ir metė nepasitenkinimą kitų atliekamiems darbams. LB krašto valdyba turėtų daugiau respekto rodyti kitiems ir jungtis į bendrą lietuvybės išlaikymo darbą, o ne juos atstumti. Mūsų yra per mažai, kad galėtumėm atsisakyti nuo pozityvios talkos.

Vienu žodžiu, šie metai pasižymi rinkimais ir galimais naujų veidų iškilimais. Lietuviškoji visuomenė turėtų pozityviai dalyvauti visose srityse ir savo skatiku bei talka remti dirbančiųjų pastangas.

Ypatingai daug pastangų ir lėšų reikalauja ruošiami didieji įvykiai: kultūros kongresas (VI. 24-27), PLB seimas VI. 28-30) ir tautinių šokių šventė (VII. 2-3). Jie visi vyks kaimyninėje Kanadoje. Visi amerikiečiai prašomi dalyvauti ir savo aukomis paremti.

KOMET FIXER
Immediate opening for:
3rd SHIFT KOMET FIXER.
Competitive wages, good working conditions.
Apply Call or write to:
SINGER HOSIERY MILLS
710 Jacobs St.
Thomasville, N. C. 27360
919-475-2161
EOE
(15-21)

KOMET KNITTER
Immediate opening for
2nd & 3rd SHIFT KOMET KNITTERS
Piece work. Good working conditions.
Apply Call or write to:
SINGER HOSIERY MILLS
710 Jacobs St.
Thomasville, N. C. 27360
919-475-2161
EOE
(15-21)

Lietuvių sveikinimas totoriams

Lietuvių Informacijos Centrą pasiekė lietuvių pareiškimas totoriams. Pateikiame pilną to laiško tekstą.

Plačiai žinoma, kad Stalino asmens kulto laikotarpiu nepagrįstai ir žiauriai buvo represuojamos visos TSRS teritorijoje gyvenančios tautybės. Nežmoniškumo praktika buvo tapusi ne išimtimi, o beveik visuotine taisykle pagrindiniu principu. Sistematiška apgavystė ir melas sugriovė pasitikėjimą ne tiktai tarp TSRS teritorijoje gyvenančių nacijų ir socialinių klasių, bet netgi tarp žmonių ir vienos šeimos narių. Beveik be perstojo siautęs stalininis teroras daugelyje žmonių ir nacijų sukėlė norą ieškoti išsigelbėjimo, netgi pas aiškius priešus — pas hitlerinius tautų pavergėjus ėjusius su išlaisvinimo ir tūkstantmetinės taikos įtvirtinimo lozungais, su pažadu ant visados užbaigti su visuotinai nekenčiamu stalininio tipo bolševizmu. Nedera užmiršti, kad didelė masė Rusijos, Ukrainos, Baltarusijos ir kitų nacijų sūnų bei dukterų, tiktai ieškodami išeities iš beviltiškos padėties sutiko bendradarbiauti su vokiškaisiais okupantais. Ir būtų buvę visai nenormalu jeigu visai niekas iš Krymo totorių nebūtų pasukęs tuo pačiu keliu. Tačiau, jeigu keletas ar keliasdešimtis Krymo totorių "išdavė" stalininį politinį režimą, tai dar nereiškia, kad buvo koks tai rimtas pagrindas aukščiausia bausme nubausti šimtus tūkstančių visai nekaltų žmonių — visą Krymo totorių naciją. Vien tiktai už tariamą vieno žmogaus nusikaltimą nubausti šimtą kitą žmonių, tai hitlerizmo metodas. Krymo totorių nubaudimo atvejy, už vieną buvo nubausta daug šimtų ir tūkstančių. Argi toks elgesys nėra šimtas kartų nežmoniškesnis už hitlerinį? Tačiau vieto to, kad viešai atsiprašyti labai daug iškentėjusios Krymo totorių nacijos; vietoj to, kad nubausti kaltus už siaubingo genocido akcijos realizavimą, tai yra už įvykdytą labiausią sunkų nusikaltimą prieš žmoniškumą; kad kompensuoti padarytus materialinius nuostolius — iki šiol į tėvų ir protėvių žemę neleidžiama grįžti netgi tiems, kurie dar išliko gyvi. Argi tai tokio lygio nusikaltimas, kuris prašosi naujo Nurembergo proceso?

Prievartinio pobūdžio nacionalinis beteisiškumas visais praeities amžiais buvo vadinamas vergijos vardu... TSRS erdvėse plačiai išblaškyti Krymo totoriai, žiauraus nacionalinio beteisiškumo padėtyje, randasi jau daugiau kaip 40 metų. Vergija niekados nepateisino savęs nei ekonomiškai nei doroviniu požiūriu. Ji visados galėjo būti baze tiktai prieštaravimui tarp tautų, bet niekados baze tautų brolybėj. Tokiomis aplinkybėmis galėjo žiūrėti tiktai nusikalstamo pobūdžio internacionalizmas. Teisingas nacionalinio klausimo sprendimas yra tiktai vienas: visoms nacijoms besąlygiškai užtikrinti visai visas neatimamas jų teises — kalbines, teritorines, politines, ekonomines ir kitas. Ir kol Tarybų Sąjungoj nebus išmintingai išspręstas nacionalinis klausimas, tol nebus galimybės sėkmingai spręsti nevien ekonomines, kultūrines, socialines problemas, bet nebus įmanomas Persitvarkymas, Demokratija ir Taika, rašomi iš didžiosios raidės. Mus liūdina, mes jaučiamės įžeisti ir pasipiktinę, dėl to, kad TSRS vyriausybė iki šio laiko nerado reikalo patenkinti teisingus Krymo totorių nacijos reikalavimus. Mes manome, kad gėdingas nacionalinių beteisiškumo anachronizmas XX amžiaus pabaigoje vis dar tebeegzistuojąs Tarybų Sąjungoje turi būti likviduotas pačiu artimiausiu laiku. Todėl mes reikalaujame pilnai atstatyti visas Krymo totorių nacijos teises ir leisti jiems būti šeimininkais savo tėvynėje Kryme.

Seka 31 parašas.

1988 balandžio 1

Skaitykit ir platinkit
D I R V Ą

WANTED
EXPERIENCED
QC INSPECTORS
Paid holidays and vacation. Hospitalization and life insurance available. Apply 8 a. m. — 5 p. m. weekdays or call:
(617) 858-3853
For interview.
DELTA TECHNOLOGIES INC.
1130 EAST ST.
TEWKSBURY, MASS. 01876
(16-19)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED DIETITIAN ADA PREFERRED for 65 bed general acute care Hospital (JCAH Accredited). Seeking an individual to provide therapeutic nutrition counseling with an emphasis in Wellness activities, both public and Hospital based. Salary commensurate with experience & ability. Liberal personnel policies. Apply call or send resume to: Director of Personnel
GILES MEMORIAL HOSPITAL
235 South Buchanan St.
Pearisburgh, VA 24134
703-921-6036
(12-18)

As a **Daughter of St. Paul,** blending contemplation with the active apostolate, you can attain personal holiness and relive the urgent spiritual needs of mankind. Give Jesus Master, the Way, Truth and Life through the media of communication: press, movies, radio and TV. Reach the people of today with the means of today!
age limit 14-26
For information please
Write: Daughters of St. Paul
172 N. Michigan Ave., Chi. IL. 60601
or call 312-346-4228

Sr. Karen Mary de Filippis, D.S.P., formerly of St. Simeon Parish, Bellwood, IL

name _____
street _____
city _____ state _____ zip _____
age _____ grade/occupation _____

AUDRA Travel CORPORATION
VIENINTELĖ PROFESIONALI LIETUVIŲ KELIONIŲ ĮSTAIGA KANADOJE
SKELBIA ir GARANTUOJA
Pigiausias kainas kelionėse į
LIETUVĄ 1988 metais
5-kiom, 10-čiai bei 15-kai dienų patogiausiomis lėktuvų linijomis
Išvykimo datos iš Toronto ir kitų Š. Amerikos miestų

Gegužės 6-20	Liepos 6 - 20
Gegužės 19 - birželio 3	Liepos 20 - rugpjūčio 2
Gegužės 25 - birželio 8/12	Rugpjūčio 11 - 27
Birželio 9 - 24	Rugsėjo 2 - 16
Birželio 30 - liepos 17	Spalio 7 - 21

Gruodžio 27 – sausio 10 1989 m.
Užsisakykite dabar – gausite papildomą nuolaidą.
Smulkesnes žinias teikiame
tel. (416) 769-2500
Mūsų įstaigoje Jums patarnaus: AUDRONĖ, LIUSĖ, DALIA, INGĖ, JOANNE, PAULIUS.
Mes kalbame – lietuviškai, angliškai, prancūziškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai, itališkai, ispaniškai.
Mūsų įstaigoje įrengti kompiuteriai: PEGASUS/GEMINI bei TDS
Mūsų įstaiga yra narys – IATA, T-comm, BBB, CLIA
Adresas: 2100 Bloor St. W. Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7
Tel. (416) 769-2500 Telex 06-986766 TOR
KVIEČIAME NAUDOTIS MŪSŲ LIETUVIŠKO BIURO PASLAUGOMIS.
Mūsų registracijos numeriai: retail nr. 2559030, wholesale nr. 2475066

MATAS Realtors
505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530
RITA MATAS
— Broker — G.R.I. — C.R.A.
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

Plikiai ir plaukuotieji...

Vladimir Voinovič

Vladimiras Voinovičius - rusų rašytojas humoristas ir satyrikas, kuriam 1980 m. buvo leista emigruoti. Jis gyvenaVokietijoje, Muenchene.Vakaruose žinomiausias jo darbas yra "Eilinio Ivano Čonkino gyvenimas ir nepaprasti nuotykiai". Šiuo metu anglų kalba buvo išleistas jo naujas romanas "Maskva 2042".

Sovietų valstybinė santvarka yra viena didžiųjų pasaulio misterijų. Ji jau išbuvo 70 metų, bet niekas nepajėgė aptarti, kas tai yra. Kai kas sako, kad Sovietų Sąjunga yra marksistinė visuomenė, o kiti tvirtina, kad ji nieko bendra neturi su marksizmu. Kai kas primygtinai teigia, kad ji yra socialistinė, o kiti vadina ta valstybę kapitalistine, ar net feodalistine.

Esama daug argumentų dėl sovietinio agresyvumo kilmės: ar tai kyla iš komunistinės doktrinos, ar yra tai išraiška amžių senumo rusiško imperializmo? Tačiau bene labiausiai išsiskiria nuomonės, kai sovietiniai vadai imami skirstyti į vanagus ir balandžius.

Jau seniau kažkas sukūrė tą idėją ir nuo laiko, metai po metų, mes susiduriame su pa reiškimais, kuriuose vieni sovietiniai politikai priskiriami pirmajai plunksnuotų paukščių grupei, o kiti - antrajai. Žinios apie jų santykius, jų nesutarimų pobūdį ir iš to išplaukiančią sovietinės politikos kryptį - visa tai yra to malūno gaminys.

Tuo vyksmu būna užimti žvalgybos, minsterijos, departamentai ir tyrimų centrai. Tūkstančiai gerai apmokamų sovietologų įsižiūri į sovietinių vadų veidus ir kruopščiai tiria valandas nusitęsiančias jų neaiškias kalbas, ieškodami tarp eilučių užuominų jų balandiškos ar vanagiškos minties pasireiškimo.

Jų akys ima džiaugsmu ir viltimi žibėti ties Dioro ar Cardino siūtu paltu. Juos apima ekstazė, kai pastebi, kad sovietinio vado žmona už per lų vėrinį mokėjo pasinaudodama American Express kortele, ir jie sukuria gražias legendas, kad jos vyras laisvalaikį leidžia klausydamasis Beatles, skaitydamas Jacqueline Susann ar Susan Sontag originalia kalba ir apskritai mėgstąs britiškų papročių laikytis.

Visi tie vakariečių sovitologų tyrinėjimai yra visiškas laiko gaišinimas, nes jėgų pasiskirstymas vyriausioje sovietų vadovybėje gali būti apspręstas vien tik žvilgerėjus, jeigu naudojamasi teisingu metodu. Tam reikalui būtina Kremliaus vadus skirstyti ne į balandžius ir vanagus, o į plikius ir plaukuotuosius.

Kažkuris pastabus individas atkreipė dėmesį, kad Kremliuje plikieji ir plaukuotieji vadai keičiasi vienas po kito nuostabiai taisyklingai. Leninas buvo plikas - Stalinas plaukuotas, Chruščiovas plikas - Brežnevas plaukuotas, Andropovas plikas - Černenka plaukuotas. O kai dėl Gorbačiovo - visi yra matę jo portretą!

Iš to, tikrai revoliucinio ir esminio atradimo, galima pasidaryti tam tikrą skaičių išvadų. Visi plikieji vadai - Leninas, Chruščiovas, Andropovas ir Gorbačiovas - yra buvę revoliucionieriai, ar bent reformatoriai. Visi plaukuotieji yra buvę reakcininkai. Visi plikiai turėjo utopinius siekimus ir pagaliau turėjo pralaimėti.

Leninas norėjo sukurti komunizmą, bet jam nepasisekė. Chruščiovas buvo pasi ryžęs visą Sovietų Sąjungą apsėti kviečiais, mėsos ir pieno gamyba pralenkti Jungtines Valstijas ir sukurti komunizmą. Nei pirmojo, nei antrojo, nei trečiojo tikslo jis nepasiekė.

Andropovas užsimojo su stiprinti drausmę ir pakelti darbo produktyvumą, ir jam nepasisekė. Ko susilauks Gorbačiovo pastangos, dar pamatysime, bet jo pirmtakų patyrimas maža pasitikėjimo teteikia.

Kita vertus, plaukuotieji visada pasiekė ko norėjo. Stalinas norėjo Sovietų Sąjungą paversti antvalstybe, ir jam pasisekė. Brežnevas norėjo pasidaryti maršalu ir rašytoju - abiem atvejais pasidarė. Atėjęs į valdžią Černenka turėjo tik vieną norą - būti palaidotas Raudonojoj aikštėje. Jis ten ir yra.

Reikėtų pridėti, kad plikieji po savęs paliko vien tik problemas. Iš tikro - toli gražu ne sustiprino jie esamąją santvarką, bet supurtė ją iki pačių pamatų, ir plaukuotieji ėmėsi uždavinio sustabdyti iki kraštutinumo jų pragaištingą veiklą.

Leninas sukūrė revoliucionierių partiją, kurių padedamas jis sunaikino imperiją. Stalinas praleido 30 metų, naikindamas Lenino partiją ir atstatinėdamas imperiją iki buvusių sienų ir net pratęsdamas jas. Chruščiovas triūsėsi net 10 metų, stengdamasis atstatyti Lenino tvarką, o Brežnevas praleido 18 metų atstatinėdamas Stalino. Andropovas maža tepajėgė padaryti, o Černenkos misija buvo labai trumpa.

Tada atėjo į valdžią tikrai išskirtinis reformuotojas Michailas Gorbačiovas. Jis ryžosi valingai dirbti ir per dvejus su puse metų įveikė tiek padaryti, kiek Chruščiovas per visą dešimtmetį. Gorbačiovas žada pertvarkyti sovietinę visuomenę - padaryti ją dinamišką, ekonomiškai stiprią, demokratišką, pajėgią ir mylinčią taiką. Daugelis jo planų susilaukia žmonių simpatijos. Aš irgi už juos. Ir tikiuosi, kad iš jų išeis šis tas.

Tačiau kai galvoju apie jo prospektus, tai turiu galvoje, kad Gorbačiovas nėra vienas pats Sovietų Sąjungos valdovas: jis turi bendradarbius ir padėjėjų. Aš svarstau kas per žmonės yra Sov. Sąjungos komunistų partijos vadai, ir gerai įsižiūriu į jų portretus.

Politbiure, po Gorbačiovo, pats plikiausias yra tas aktyvusis pertvarkinėtojas ir reformuotojas Aleksandras Jakovlevas. Rūpestingi tyrimai išryškina šiek tiek viltingų bruožų Eduardo Ševardnadzės garbanose - neįmanoma vadinti jį plikiu, bet jo plaukai iš tikro retėja. Neseniai pilnu politbiuro nariu išrinktas Viktoras Nikonovas ir, bė dos atveju, jis taip pat gali būti priskirtas į tą pačią kategoriją. Likusieji politbiuro nariai - Vorotnikovas, Gromyka, Zaikovas, Ligačiovas, Ryžkovas, Solomencevas ir Ščerbickis - visi yra gausiai apdovanoti plaukais.

Turint galvoje, kad kuo daugiau jie turi plaukų, tuo didesni reakcionieriai jie yra (imkim, pavyzdžiui, Ščerbickį ir Solomencevą) balansas galėtų būti išvestas šitoks: du plikiai, du retėjančiais plaukais ir aštuoni plaukuoti. Plikių padėtis pasidaro dar silpnesnė, jei priskaičiuojame kandidatus: išskyrus vieną, visi jie yra pakankamai plaukuoti. (Buvo smarkokai praplikęs krašto apsaugos ministras maršalas Sokolovas, bet jis turėjo iš to posto pasitraukti dėl ilgaplaukio Mathias Rusto žygdarbio).

Padrąsinimo neteikia taip pat ir tie Sov. Sąjungos komunistų partijos centro komiteto sekretoriato nariai, kurie nėra politbiure. Kai vieno jų, Anatolio Dobrynino šioks toks praplikimo laipsnis duotų jau geros progos būti įskaitytam į reformuotojus, jo įtaką įvykių eigai gali labai sumažinti - jeigu net ne visai ne utralizuoti - įsileidimas į sekretoriatą Aleksandros Birukovos, su ta jos puikiai plaukais apžėlusia galva.

Trumpai tariant, nors plikių įtaka yra žymiai padidėjusi, plaukuotieji sudaro didžią daugumą, o tai reiškia, kad reikia būti atsargiems.

Atrodo, kad Egoris Ligačiovas yra pagrindinis plaukuotojų atstovas. Jo galvojimo stilius visiškai derinasi su jo plaukų tankumu. Vienu metu jis reikalauja, kad rašytojai kurtų ryškesnius komunistų modelius (tarytum dar nepakankamai būtų tokių gyvų pavyzdžių), kitu - staiga ima pulti laikraštį "Moscow news" už nekrologą Viktorui Nekrasovui, kuris emigracijoj mirė. Apskritai, jis ilgėdamasis dūsauja anų sustingimu apibūdinamų dienų Brežnevo laikais, kurios jam buvo įdomiausias ir produkty viausias laikotarpis.

KGB pirmininkas Viktoras Čebrikovas sako prakalbas, kurios nesiderina su persitvarkymu ir glasnost. Nors jo kakta labai aukšta, iš tikro jis priklauso prie plaukuotųjų.

Turiu prisipažinti, kad aš irgi nesu dar plikas, bet esu plikių pusėje ir tikiu, kad jie galų gale sudarys daugumą. Tačiau nežinau, kaip tai galima pasiekti. Atsirinkti vadovaujamus kadrus remiantis jų nuplikimo laipsniu būtų nede mokratiška ir atsiduotų diskri minacija. Išpešioti plaukus būtų skausminga. Nuskusti galva pagal kai kurių roko žvaigždžių manierą būtų beprasmiška - plaukai gi gana greit atauga. Taigi, praktiškai neįmanoma pakeisti padėties.

Tačiau - stebint, kokia sovietų vadovybėje yra persvara tarp plikųjų ir plaukuotųjų, - turėtų būti gana įmanoma moksliškai nustatyti, kokia bus sovietinės politikos kryptis artimiausiu laiku.

Drįstu pasisakyti, kad nuo dabar šis kuklus mano darbas bus būtinas padėjėjas Vakarų vadams, diplomatam, bankininkams, pramonininkams, verteivoms ir sovietologams. Tikiu, kad tie, kurie Sovietų Sąjungoje veda pasitarimus dėl nusiginklavimo, dujoms vamzdžių gaminimo, dėl kreditų ir plėtimo kultūrinių ryšių, naudosis mano tyrimų išvadomis, kreips dėmesį į sovietinių vadų plaukų stilius ir tik tada darys rimtus sprendimus.

(k.p.)

HOSPITAL
EXECUTIVE HOUSEKEEPER
For hospital in N. Y. & N. J. areas, 3-5 yrs. exp. a plus. Please call 201-673-7297. (12-18)

JOURNEY MACHINIST
Seeking journeyman machinist for night shifts. Journeyman certification minimum 5 years experience required. Involves layout, fabrication & inspection of complex machine shop work. Work from blue prints, designs, specifications, written/oral instructions. Desired experience will include EDM, TIG welding, heat teating.
Send resume. Qualifications to:
CORNING GLASS WORKS
275 RIVER ST.
ONEONTA, N. Y. 13820-2299
(17-19)

VIII LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ HAMILTON 1988

Tautinio šokio judesy,
Tėvyne, mums gyva esi!

RUOŠKIMĖS VISI DALYVAUTI
VIII LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖJE, kuri įvyks š. m.
LIEPOS 2-3 d. d. KANADOJE, HAMILTON, ONT.

INFORMACINĖS ŽINIOS:

LIET. TAUTODAILĖS PARODA veiks nuo birželio 30 d. ligi liepos 11 d. Royal Botanical Gardens patalpose, 680 Plains Rd.W. Oficialus parodos atidarymas ir koncertas birželio 30 d., 7.30 v.v., įėjimas nemokamas.

PENKTADIENIO JAUNIMO ŠOKIAI liepos 1 d. Mohawk kolegijos salėje, Fennell W. ir W5-th gatvių kampas; pradžia 8.00 v.v., įėjimas — $3.

ŠEŠTADIENIO SUSIPAŽINIMO VAKARAS įvyksta Convention Centre, 115 King St. W., Chedoke ir Wentworth salėse; pradžia 7:30 v.v., įėjimas visiems — po $10; bilietai bus pardavinėjami ir prie įėjimo.

SEKMADIENIO PAMALDOS katalikams tame pačiame Convention Centre 11 v. r.; liet. evangelikams — Latvian Lutheran Church, 18 Victoria Ave. S., 10 v.r.

ORGANIZUOTA EISENA po pamaldų į miesto Gore parką, prie Laisvės paminklo.

ŠOKIŲ ŠVENTĖ sekmadienį, 3.00 v.p.p., Copps koliziejuje, 101 York Blvd.; bilietų kainos: $12, $15 ir $18, kuriuos bus galima įsigyti pas platintojus ir prie įėjimo. Bilietus platina Čikagoje Vaznelių "Gifts International" krautuvė, 2501 W. 71 St., tel. (312) 471-1424, Klivlando liet. kooperatyve "Taupa" Vyt. Staškus, tel. (216) 481-6677 ir Toronte Alf. Juozapavičius, tel. (416) 239-0995.

UŽBAIGTUVIŲ BALIUS 7.30 v.v. įvyksta vėl to paties Convention Centre abiejose salėse: Chedoke — suaugusiems, kaina $30, ir Wentworth salėje — jaunimui, kaina $20, stalai po 10 žmonių. Čia bilietus reikia įsigyti jau iš anksto pas B. Mačį, 370 Goodram Dr., Burlington, Ont. L7L 2K1, tel. (416) 632-4558.

SUVENYRUS tvarko K. Deksnys, 1257 Royal Dr., Burlington, Ont. L7P 2G2, tel. (416) 332-6006.

NAKVYNIŲ INFORMACIJĄ teikia V. Verbickienė ir L. Kontenienė, 348 Duncombe Crt., Burlington, Ont. L7L 4M4, tel. (416) 637-5090.

IŠ ANKSTO BILIETUS į visus renginius galima įsigyti, prisiunčiant pinigus: "Talka" TŠŠ Bilietai, 830 Main St. E., Hamilton, Ont. L8M 1L6. Nupirkti bilietai čia lauks jūsų. Paštu bilietai niekam nebus siunčiami. Pažymėtos jų kainos yra kanadiškais doleriais. Čekius rašyti "Lithuanian Folk Dance Festival". Dėl bilietų informacijas teikia J. Krištolaitis, tel. (416) 689-5733. *Šventės Inf.*

'Skeveldrų' sutiktuvės Los Angeles mieste

Tai buvo grynai "moteriškas" renginys! Moters parašytos knygos sutiktuves surengė dvi moterys, knygos turinį apibūdino ir visą parengimą pravedė moteris, moters sukūrtas dainas dainavo moteris, jaunutė moteris grojo fleita ir abiem solistėm akompanavo moteris.

Nors tą savaitgalį čia turėjome apie tuziną įvairių renginių, susirinkimų ir posėdžių, šią niūrią sekmadienio popietę gražus būrys literatūra besidominčių los angeliečių susirinko į Aurelijos Balašaitienės knygos "Skeveldros" sutiktuves.

Jau patys pirmieji svečiai, tik pravėrę duris, buvo pasveikinti dviejų lietuviškų Rūtelių: Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Centro valdybos pirmininkės Rūtos-Klevos Vidžiūnienės ir iždininkės Rūtos Sakienės. Jos jau paruošusios ir papuošusios vaišių stalus, laukė svečių. O kai iš įvairių susirinkimų ar posėdžių atvykę svečiai užėmė vietas, Rūta Kleva Vidžiūnienė, pasveikinusi viešnią — knygos autorę Aureliją Balašaitienę ir visus dalyvius, tuojau pat, negaišdama laiko, kondensuotai ir įdomiai apibūdino knygos turinį. (R. K. Vidžiūnienės kalba atspausdinta Dirvos 16 Nr.).

Lietuvių Žurnalistų S-gos pirm. Rūta Kleva Vidžiūnienė pristato A. Balašaitienės romaną "Skeveldros".

Baigdama, R. K. Vidžiūnienė pakvietė prie mikrofono pačią šio renginio kaltininkę rašytoją Aureliją Balašaitienę-Žitkuvienę tarti žodį. O tas žodis nebuvo eilinis: prasmingas, įdomus, vietomis jos pačios sueiliuotas ir lengvu humoru praskiestas, giedriai nuteikė klausytojus. Ji sakė pasijutusi esanti dalis trijulės, susidariusios iš R. K. Vidžiūnienės, kuri savo plunksna "įskelia žiežirbą, kurią sunku užgesinti", Rūtos Sakienės, kurios "sklandžius ir vaizdžius reportažus reikia skaityti pasiruošus poilsiui" ir iš jos pačios — Aurelijos, kuri "Džiaugiasi tokiu gausiu iškilių dalyvių būriu, jos

Rašytoja Aurelija Balašaitienė-Žitkuvienė kalba "Skeveldrų" pristatyme.

kukliam asmeniui pašventusių gražią sekmadienio popietę". Kodėl? Juk

"Aš esu tik mažas akmenėlis
Akmenėlis vieškelio plataus
Žemė mano motina, o mano tėvas — smėlis
Mano pamotė — ranka žmogaus."

Plojimams nutilus, R. K. Vidžiūnienė pakvietė iš Escondido, Ca. atvykusią solistę Albiną Gedminienę, kuri padainavo dvi komp. Onos Metrikienės sukūrtas dainas: "Kregždutė" — žodžiai M. Aukštaites ir "Vyturelis" — žodžiai Putino. O Metrikienes dainą "Mylėk" — žodžiai Z. Tenisonaitės.

Solistė p. Albina Gedminienė, labai retai girdima lietuvių renginiuose, savo tvirtu dramatiniu sopranu žavėjo klausytojus ir maloniai nustebino tuos, kurie jos nebuvo girdėję. Norėtųsi ją girdėti dažniau. Švenčių ar minėjimų rengėjai turėtų į tai atkreipti dėmesį. Pabaigai, jaunutė fleitistė Kristina Mickutė labai švelniai pagrojo šokių ištrauką iš Gluck'o "Orpheus". Abiem solistėm akompanavo komp. Ona Metrikienė.

Trumpu R. K. Vidžiūnienės padėkos žodžiu programa baigta ir visi svečiai buvo pakviesti vaišėms. Tai buvo vienintelė "programos" dalis, kurios atlikime talkino ir vyrai.

Su knygos autore arčiau susipažinti ir pabendrauti, Rūta Sakienė pakvietė būrelį savo draugų į savo ištaikingus ir vaišingus namus. Ir čia, viešnia Aurelija Balašaitienė savo smaikščiu ir taikliu humoru paįvairino ir šiaip jau geras dalyvių nuotaikas.

F. M-tis

IŠ ALT VEIKLOS

Amerikos Lietuvių Tarybos Los Angeles skyriaus metinis susirinkimas, įvykęs š. m. balandžio 17 dieną, buvo gausus ir darbingas, kuriam pirmininkavo ir sklandžiai pravedė Algis Raulinaitis. Sekretoriavo Elena Gedgaudienė.

Skyriaus pirmininkas inž. Antanas Mažeika padarė išsamų pranešimą, apie praėjusių metų veiklą. Jo puikiai suorganizuotas ir pravestas Vasario 16 dienos minėjimas, paliko gražius prisiminimus.

Susirinkimas išrinko naują valdybą ir revizijos komisiją, dviejų metų kadencijai. Naujoji valdyba pasiskirstė pareigomis: pirmininkas Antanas Mažeika, vicepirmininkai: Tadas Dabšys, Laima Steikūnaitė ir Vytautas Šeštokas, sekretorė Elena Gedgaudienė, iždininkas Ramūnas Bužėnas, iždo sekretorius Simas Kvečas. Revizijos komisijon išrinkti: Algis Raulinaitis, Vladas Pažiūra ir Juozas Dženkaitis.

Prisiminta ilgamečiai ir nusipelnę garbės nariai Alena Devenienė-Grigaitienė ir Antanas Skirius.

Šių metų tragiškų Birželio Trėmimų įvykių, bendras Baltiečių minėjimas eilės tvarka bus pravestas lietuvių. Pasirengimo darbai sklandžiai vyksta pirmyn. Minėjimas įvyks š. m. birželio 12 dieną, Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Vytautas Šeštokas

JONAS KUTRA ATŠVENTĖ SAVO 80-JĮ GIMTADIENĮ

Pereitą savaitę, balandžio 15 d., p. Jonas Kutra, savo namuose, Santa Monicoje, artimų bičiulių tarpe paminėjo savo 80-jį gimtadienį.

Jis gimė 1908. IV. 13 d., Šniurkiškių kaime, Biržų vls. ir apsk. Gimnaziją baigė Biržuose, Teisių fakultetą, Lietuvos Universitete, Kaune 1934 m. Šešis metus, 1930-36, tarnavo Užsienių reikalų ministerijoje, Lietuvos konsulate Karaliaučiuje ir Dancige. Nuo 1936-1938 m. buvo lenkų areštuotas ir kalintas. Vėliau buvo Mažeikių notaras, Vilniaus apylinkės teisėju, 1942-1944 m. advokatu Vilniuje.

Gimnazijoje būdamas išmoko esperantų kalbą. Daug paskaitų skaitė per Kauno radiofoną esperantiškai.

Studentu būdamas priklausė "Varpo" Studentų D-jai. Buvo evangelikų Bažnyčios Kuratorium ir dabar tebėra. Išvertė iš rusų kalbos į lietuvių kalbą: "Ankstyvoji senatvė ir kova su ja". Šiuo laiku yra Kalifornijos Protestantų S-gos pirmininku. JAV nuo 1950 m. vertėsi nekilnojamojo turto pardavimu ir draudimu. Priklauso Santa Monicos Amerikos lietuvių klubui nuo pat Klubo įsikūrimo.

Jonas Kutra ir a. a. jo miela žmona Antanina, neturėdami savo šeimos, savo lėšomis, padėjo išmokslinti savo kelių draugų vaikus, kurie ir dabar yra jiems labai dėkingi.

Jonas Kutra yra gerai žinomas lietuvių tarpe, kaip geras, paslaugus žmogus, reikalui esant, visada pasiruošęs, padėtį. Todėl jo gimtadienį paminėti pas jį susirinko virš 30 asmenų, palinkėti jam sveikatos ir malonaus gyvenimo saulėlydžio. Visi buvo jo nuoširdžiai priimti, pavaišinti.

Daug bičiulių atsiuntė jam gražius sveikinimus, negalėdami patys pokylyje dalyvauti, esantieji tarė nuoširdžius žodžius, kas jį labai sujaudino.

Mielas Jonai, mes visi linkime Tau gyventi, kiek tik išgalėsi ilgiau, su Dievo palaima ir mūsų meile **E. G.**

Su džiaugsmu ir pasididžiavimu

S V E I K I N A M E

mūsų valdybos kultūrinių ir meninių reikalų vadovą režisierių **Petrą Maželį.** Užtarnautai gavusį 1987 metų Lietuvių Bendruomenės Kultūros Tarybos teatro premiją.

Dėkojame laureatui už ligšiolinę veiklą Tautinėje Sąjungoje ir tikimės kad jis ir ateityje pasiliks energingai veiklus mūsų organizacijos narys.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Los Angeles Skyrius

LAUKIAMA PREMIJŲ ŠVENTĖS

Prieš aštuonetą metų tuomet naujai pareigas perėmusios JAV LB Kultūros tarybos pirmininkės Ingridos Bublienės pradėtos rengti Premijų šventės tapo kasmet kartojama graži ir labai iškilminga tradicija. Los Angeles lietuviai praėjusias septynias tokias šventes stebėjo tik iš tolo. Bet šioji, aštuntoji, vyks čia, Angelų mieste, gegužės penkioliktą dieną. Taigi, pagaliau ir mūsų nausėdijai tenka garbė būti šio iškilaus renginio šeimininkais.

Šventės tikslas — pagerbti 1987 metais Lietuvių Fondo ir LB Krašto valdybos atžymėtus laureatus. Šventės rengimo reikalais į Los Angeles atskridusi JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Ingrida Bublienė trumpai susitiko ir su losangeliečiais lietuviškos spaudos atstovais. Šio susitikimo svarbiausia priežastis, p. Bublienės žodžiais — tinkamai painformuoti žurnalistus, nes šiame reikale kai kurie esą per daug kritiški. Išeivijoje sąlygos nėra kūrėjui parankios, kalbėjo LB Kultūros tarybos pirmininkė, tauta yra per maža, kurėjų per mažai, kad galėtume juos laipsniuoti. Turime būti apie premijas bei jas gaunančius kūrėjus nuosaikūs, džiaugtis laureatų pasiektais laimėjimais ir jų įnašu į lietuvių išeivijos kultūrinį gyvenimą, tuo pačiu suteikdami jiems entuziazmo kurti ir dirbti toliau. Premijos skiriamos už paskutinių metų atsiekimus, atsižvelgiant, atkreipiant dėmesį ir į ankstyvesnę, ilgametę kūrėjo-darbuotojo veiklą.

Keturios Lietuvių Fondo 1987 metais savo srityje labiausiai pasižymėjusiems kūrėjams skirtos premijos yra šios:

- žurnalistų premijos laureatas, ilgametis Draugo redaktorius kun. Petras Garšva,
- Teatro premijos laureatas režisierius Petras Maželis,
- Dailės premijos laureatė dailininkė Ada Sutkuvienė,
- Muzikos premija — Žilevičiaus — Kreivėno Muzikologijaos archyvas.
- Penktoji — Literatūros premija, kurios mecenatas yra LB Krašto valdyba, paskirta rašytojui Antanui Gustaičiui.

Meninę šventės dalį atliks Rytuose pagarsėjusi, bet Ramiojo Vandenyno pakrantėje niekuomet nesilankiusi aktorė Rasa Kazlas-Lišauskaitė ir mūsų nuosasavas, mėgiamasis Vyrų kvartetas.

Šventė vyks, kaip pradžioje minėjau, gegužės penkioliktą dieną, sekmadienį, Los Angeles lietuvių Šv. Kazimiero parapijos salėje. Pradžia 12 val. p. p. Rengia JAV LB Kultūros taryba, globoja LB Los Angeles apylinkės valdyba. Asmeniškai dalyvaus veik visi laureatai. Rengėjai tikisi ir laukia didelio plačiosios visuomenės dėmesio.

(rs)

BOSTONO LIETUVIAI

Petras Viščinis

MIRTIES METINĖS

Jau sukako metai, kaip po ilgos ir sunkios ligos mirė farmaceutas Antanas Mickūnas, anksčiau gyvenęs ir dirbęs Norwoode, o paskutiniu metu Jamaica Plain. Tos liūdnos sukakties minėjimą balandžio 16 d. viešbutyje Bostone suruošė našlė Irena Mickūnienė. Minėjime dalyvavo apie 100 kviestų asmenų, kurių tarpe buvo kun. Albertas Kontautas, kun. Antanas Baltrušiūnas, kun. Albertas Abračinskas ir kun. Vincas Valkavičius. Pagrindinę kalbą apie Antaną Mickūną pasakė kun. Albertas Abračinskas, iškeldamas jo dorybes, ypač krikščionišką gyvenimo būdą. Kun. Vincas Valkavičius pabrėžė likusios našlės Irenos rūpestingumą, uoliai globojant virš 8-nerių metų sunkiai sirgusį vyrą. Savotišką meninę programą atliko amerikiečiai. Lietuviai sugiedojo Marijos giesmę.

BALTŲ KONCERTAS

Klarnetisto Ramūno Kireilio ir pianisto Sauliaus Cibo koncertu balandžio 17 d. Naujosios Anglijos baltų draugija užbaigė savo koncertų 29-tąją seriją. Toji draugija kasmet surengia tris koncertus, skirtus po vieną estų, latvių ir lietuvių menininkų pasirodymui. Tie koncertai neretai susilaukia amerikiečių muzikos kritikų dėmesio. Tuo būdu ne tik stiprinamas Baltijos tautų glaudesnis bendradarbiavimas, bet dar supažindinama amerikiečių visuomenė su tų tautų meniniais pasireiškimais.

Įvykęs koncertas būdingas tuo, kad jame programą atliko iškilus mūsų klarnetistas, mūsuose retai sutinkamas, o taip pat, kad koncerte atlikti visos eilės lietuvių kompozitorių kūriniai. Koncerto publikos daugumą sudarė lietuviai. Jie šiltai sutiko ir palydėjo programos atlikėjus, kurie pagal pageidavimą dar virš numatytos programos atliko keletą kūrinių.

Naująja koncertų serija Baltų draugija minės savo veiklos 30-ties metų sukaktį. Tuo pagrindu planuojami didingesni koncertai.

PARAPIJOS SUKAKTIS

Šv. Kazimiero lietuvių parapija Brocktone balandžio 24 d. minėjo 90-ties metų sukaktį. Minėjimas buvo dviejų dalių: 1. Iškilmingos šv. Mišios, kurias atnašavo ir pamokslą pasakė vysk. Paulius Baltakis, asistuojamas parap. dirbusių ar iš jos kilusių kunigų. 2. Banketas, kuriame dalyvavo ir kalbėjo vysk. Paulius Baltakis, daug kunigų ir parapijiečių. Bankete meninę programą atliko sol. Marytė Bizinkauskaitė, kilusi iš Brocktono. Minėjimo pagrindu išleista 60-ties puslapių knygutė, kurioje angliškai pateikta informacija apie Lietuvą ir Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką, parapijos istorijos pagrindiniai faktai, parapijos mokyklos apžvalga, daug sveikinimų ir skelbimų, daugiausia anglų kalba. Lietuviški trumpi sveikinimai yra tik klebono kun. Petro Šakalio ir kelių lietuviškų organizacijų. Knygutę paruošė Juozas Stašaitis.

TOMO VENCLOVOS PASKAITA

Balandžio 19 d. Bostono universitete apie tarptautinę padėtį ir Baltijos valstybių reikalus kalbėjo Tomas Venclova. Apie jo paskaitą telefonu iš anksto pranešta tik keliems lietuviams. Nežiūrint temos aktualumo ir paskaitininko kvalifikacijų, paskaita nesusilaukė didesnio dėmesio.

IŠKILIOSIOS LIETUVAITĖS RINKIMAI

So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos valdyba organizuoja iškiliosios Naujosios Anglijos lietuvaitės rinkimus ir jos pagerbimo balių. Tai įvyks gegužės 21 d., šeštadienį, 7 val. 30 min. vakaro draugijos namo trečio aukšto salėje. Po rinkimų bus vakarienė ir šokiai, kuriems gros geras orkestras. Kandidatės registruojasi pas draugijos reikalų vedėją Algį Skabeikį. Bilietai po 15 dol. asmeniui gaunami draugijos užkandinėje pas Stasį Griganavičių ir Joną Stankų.

LIETUVIŲ PARAPIJOS REIKALAI

Balandžio 16 ir 17 dienomis Šv. Petro lietuvių parapiją So. Bostone vizitavo Bostono arkivyskupijos atstovai: vysk. Layrence Riley ir kun. Paul Rayen. Vyskupas atnašavo šv. Mišias: koplyčioje šeštadienį, o bažnyčioje sekmadienį. Po mišių vyskupas susitiko su parapiečiais kavutėje, kurios suruošimu iš anksto pasirūpinta. Ta proga paliesti parapijos statybos ir jos likimo reikalai. Dabar parapijos nuosavybė yra dviejose vietose: bažnyčia su sale ir klebonija vienoje vietoje, o koplyčia kitoje vietoje. Pagal pateiktą arkivyskupijai parapijos planą siūloma bažnyčią su klebonija parduoti, o naują bažnyčią su sale ir klebonija statyti septintoje gatvėje, kur dabar yra koplyčia. Bet tuo reikalu dar vis negaunamas arkivyskupijos sutikimas.

Jei nepavyks dabartinės bažnyčios parduoti miestui ar privačiai, tai atkris naujos bažnyčios statymas septintoje gatvėje. Tuo atveju tektų dabartinę bažnyčią remontuoti ir joje pasilikti. Ji yra pigių butų rajone, kuris dabar atnaujinamas.

Įdomu, kad kai kurie nelietuviai kunigai siūlo lietuviškas pamaldas savo parapijų bažnyčiose So. Bostone. Tokį pasiūlymą priėmus, lietuviams tektų likviduoti savo parapiją su visais turimais pastatai. Tai būtų tolimesnis lietuviškojo gyvenimo siaurinimas. Šiuo metu lietuviškas pamaldas bažnyčioje ir koplyčioje kas savaitgalį lanko apie 300 asmenų. Arkivyskupija mano, kad tai yra permažas skaičius atskirai parapijai, kai jaučiamas didelis kunigų trūkumas.

Šiais ir kitais parapijos reikalais daug pastangų deda klebonas kun. Albertas Kontautas, kuris šios parapijos klebonu yra nuo 1979 m. Jis aiškinasi su arkivyskupija parapijos statybos ir likimo klausimą nuo 1980 metų.

Harris Graphics, a world leader in the manufacture of high speed printing presses and equipment, is seeking candidates for our machining plant in Fort Worth, Texas.

CNC OD GRINDERS

We seek candidates with 2-3 years experience setting up and operating OD grinding equipment and 1 year using CNC controls. Some positions require programming and operating two machines simultaneously. Familiarity with Fortuna or Landis equipment desirable.

MACHINING CENTER OPERATORS

Candidates must possess 1 year experience milling, drilling, tapping and boring on conventional equipment, as well as 1 year experience setting up and operating vertical or horizontal CNC Machining Centers. Familiarity with Cincinnati and FANUC controls desirable.

For immediate consideration, apply at 501 S. Dick Price Road, Kennedale, TX or send resumes to:

HARRISGRAPHICS
P.O. Box 15350
Ft. Worth, TX 76119
Equal Opportunity Employer

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMĄ**

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerių ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Į Palangą ir į Klaipėdą ekskursijos su pernakvojimu bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos į Panevėžį ir į Druskininkus.

1988 M KELIONĖS Į LIETUVĄ

21 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
21 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 755 — liepos 5 - 25 — $2,459
Kelionė 855 — rugpjūčio 9 - 29 — $2,459
Kelionė 955 — rugsėjo 6 - 26 — $2,459
Varšuvoje 1 naktis, Vilniuje — 11, Rygoje 4, Vilniuje 1, Varšuvoje 2

20 DIENŲ KELIONĖ SU 15 DIENŲ LIETUVOJE
20 dienų — Lietuva, Rusija, Šveicarija
Kelionė 526 — gegužės 26 — birželio 14 — $2,279
Vilniuje 16 naktų, Maskvoj 1, Ziuriche 1

20 DIENŲ KELIONĖ SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
20 dienų — Lietuva, Rusija, Švedija, Suomija
Kelionė 705 — liepos 5 - 24 — $2,769
Kelionė 809 — rugpjūčio 9 - 29 — $2,769
Maskvoj 2 naktys, Vilniuj 10, Leningrade 2, Stokholme 2, nakties kelionė laivu į Helsinki, Helsinky 1

17 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
17 dienų — Lietuva, Lenkija, Šveicarija
Kelionė 607 — birželio 7 - 23 — $2,049
Varšuvoje 1 naktis, Vilniuj 11, Waršuvoje 2, Ziuriche 1

15 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
15 dienų — Lietuva, Šveicarija
Kelionė 714 — liepos 14 - 28 — $2,039
Vilniuje 11 naktų, Ziuriche 2
15 dienų — Lietuva, Suomija
Kelionė 106 — spalio 6 — 20 — $1,899
Vilniuje 11 naktų, Helsinky 2

15 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE
15 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija
Kelionė 614 — birželio 14 — 28 — $2,399
Kelionė 712 — liepos 12 - 26 — $2,399
Kelionė 816 — rugpjūčio 16 - 30 — $2,399
Maskvoje 2 naktys, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinky 2

14 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
14 dienų — Lietuva, Suomija
Kelionė 103 — lapkričio 3 - 16 — $1,349
Kelionė 128 — gruodžio 28 — sausio 11 — $1,629
Naujų Metų sutikimas, Vilniuje 11 naktų, Helsinky 1

13 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
Kelionė 915 — rugsėjo 15 - 27 — $1,969
Vilniuje 11 naktų

10 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE
Kelionė 999 — rugsėjo 15 - 24 — $1,729
Vilniuje 8 naktys.

Baltic Tour patarnauja sudarant jūsų artimiesiems dokumentus viešnagei pas jus.

Nuperkamos mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos pardotuvėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

Taip pat pradedame naują paslaugą, statant paminklus jūsų mirusiems giminaičiams Lietuvoj.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080

Dr. BRONIUS KAZĖNAS - naujasis Lietuvių Operos dirigentas

Antanas Juodvalkis

Lietuvių operos valdyba š. m. balandžio 16 d. Jaunimo centre, Chicagoje, sušaukė spaudos konferenciją ir painformavo apie operos vadovybėje įvykusius pasikeitimus ir naujuosius veiklos planus. Operos valdybos ilgametis vicepirm. Vaclovas Momkus supažindino su naująja valdyba, susidedančia iš šių asmenų: pirm. Vladas Žukauskas, sekretorė Giedrė Končienė, iždininkas Vladas Stropus, vicepirmininkai — Leonas Bildušas, Vaclovas Momkus ir Evelina Oželienė, turto globėjas Vytas Aukštuolis. Keturi valdybos nariai gyvena Chicagoje, o trys — priemiesčiuose. Pora valdybos narių yra pensininkai, o kiti dar dirbantieji, bet visiems entuziazmo nerūksta dainai ir muzikai.

Didžiausią staigmeną padarė supažindinimas su nauju muzikinės dalies vadovu, dirigentu muzikos daktaru Bronium Kazėnu, nuolat gyvenančiu Clevelande.

Dr. Bronius Kazėnas, gimė, augo ir pirmuosius mokslus ėjo Clevelande. Bakalaurą gavo Clevelando State universitete 1976 m., o masterį iš dirigavimo įsigijo Cincinnati universitete 1985 m. ir po dviejų metų tame pat universitete gavo daktaratą. Dr. Br. Kazėnas yra ne tik muzikas, chorų vedėjas, bet solistas, tenoras, balsą lavinęs pas daugelį žinomų dainininkų. Yra dainavęs ir Lietuvių operos pastatymuose: Smetanos Parduotoje nuotakoje — Vaseką, Rosini Viliuj Tely — Lentholdą. Aktyvus amerikiečių simfoniniuose orkestruose ir operose, o su Ohio Fair Youth Choir apvažinėjo Europą. Lietuviškai yra išleidęs plokštelę — Kur dangus ugnim liepsnoja.

Šiuo metu diriguoja Youngstown simfoninio orkestro chorui, yra muzikos direktorius Boardman United Methodist Church ir muzikinis vadovas bei choro dirigentas Lietuvių tautinio ansamblio ČIURLIONIS, Clevelande. Dabar dar prisideda ir Lietuvių operos Chicagoje meninio vadovo ir dirigento pareigos.

Dr. Bronius Kazėnas rodo nepaprastą entuziazmą ir ryžtą lietuvių pastangoms, išlaikyti operą ir chorus. Nors yra paskendęs muzikiniame gyvenime, dalį savo pasiruošimo ir sugebėjimų nori atiduoti lietuviams.

Teko nustebti jo dėmesiu lietuviškai dainai ir muzikai. Čiurlionis esąs jo pagrindinis tikslas, kad ansamblis atjaunėtų ir balsiniai sustiprėtų. Tą patį linki ir Lietuvių operai. Dr. B. Kazėno muzikinis pasiruošimas, jaunatviška energija ir entuziazmas užkrėtė visus dalyvius ir skatina su dar didesne energija ir užsidegimu siekti muzikinių viršūnių.

Operos meninėje vadovybėje yra solistė Audronė Gaižiūnienė, jau ne vienus metus ruošianti moterų chorą ir Marius Prapuolenis, pakeitęs ilgametį chormeisterį Alfonsą Gečą, išsikėlusį gyventi toliau nuo Chicagos ir pianistas Robertas Mockus, jau įaugęs į Chicagos lietuvių gyvenimą, dažną solistų palydovą.

Operos pirm. Vladas Žukauskas, perėmęs operos vadovavimą, visą laisvalaikį skiria operai ir prašo jaunesnius balsingus vyrus, moteris ir merginas jungtis į choristų-čių eiles ir atnaujinti pajėgiausį lietuvių chorą. Ypatingai prašomi ir laukiami tenorai. Choro repeticijos vyksta penktadienių vakarais Jaunimo centre.

Iždininko Vlado Stropaus pranešimu, finansinė operos padėtis šiuo metu yra gera, skolos išlygintos, o gaunamieji už dovanų paskirstymą pinigai, kaupiami ateinantiems pastatymams. Šių metų lapkričio 5 d. Jaunimo centre, ruošiamas operos metinis pokylis, kuriame bus pristatytas naujasis dirigentas dr. Br. Kazėnas, išskirti laimingieji ir padėtas finansinis pagrindas naujai operai. Programą atliks choras.

Kai kurie operos mecenatai, prieš 25-ris metus aukoję po šimtinę, kai įėjimo bilietai buvo tik 8-10 dol. ir dabar pasilieka prie tos pačios sumos, o bilietai jau kainuoja po 25 dol. asmeniui. Paprastai mecenatams duodami 2 komplimentiniai bilietai ir dar pakviečiami garbės svečiais į pabaigtuvių pokylį, tad kas iš tokios aukos belieka operai paremti! Džiaugiasi, kad tokių yra nedaug ir didžioji mecenatų dalis supranta gyvenimo padiktuotą realybę ir savo auką atitinkamai padidina.

Kalbant apie finansus išryškėjo, kad vienos operos pastatymas kainuoja apie 100,000 dol., o bilietai tepadengia tik 40-50% visų išlaidų. Likusius pinigus operos vadovybė surenka iš mecenatų, valstijos, miesto ir Lietuvių Fondo gaunamos paramos, o taip pat iš renginių pelno. Iki šiol pavykdavo finansinius reikalus išlyginti.

Naujasis operos pastatymas numatomas už metų, tai yra 1989 m. pavasarį, tuoj po Velykų švenčių. Pasirinkta Verdi opera Trubadūras. Numato apsieiti su savais lietuviais ar lietuvių kilmės solistais ir tik neišvengiamu atveju gali tekti pasikviesti vieną kitą solistą iš sovietinės Lietuvos.

Užsklandai

Šioje spaudos konferencijoje dalyvavo nuolatiniai vyresnio amžiaus laikraštininkai ir vienas lietuvių radijo laidų vedėjas. Operos vadovybė dalinai atjaunėjo ir rodo daug entuziazmo tęsti pertrauktus operų pastatymus, dėl 600 krikščionybės jubiliejaus Romoje ir koncerto Chicagoje. Sveikintinas naujojo dirigento dr. Br. Kazėno besąlyginis atsidavimas lietuviškai muzikinei veiklai, nepabūgstant tolimo atstumo ir kelionių vargo. Jaunatvė ir ryžtas kalnus nuverčia. Reikia manyti, kad operos veikla konsoliduosis ir vėl įsibėgės.

Šią konferenciją pakaitomis vedė naujasis valdybos pirm. Vl. Žukauskas ir ilgametis vicepirm. V. Momkus. Tenka palinkėti sėkmės ir ištvermės tęsiant lietuvių operos tradicijas.

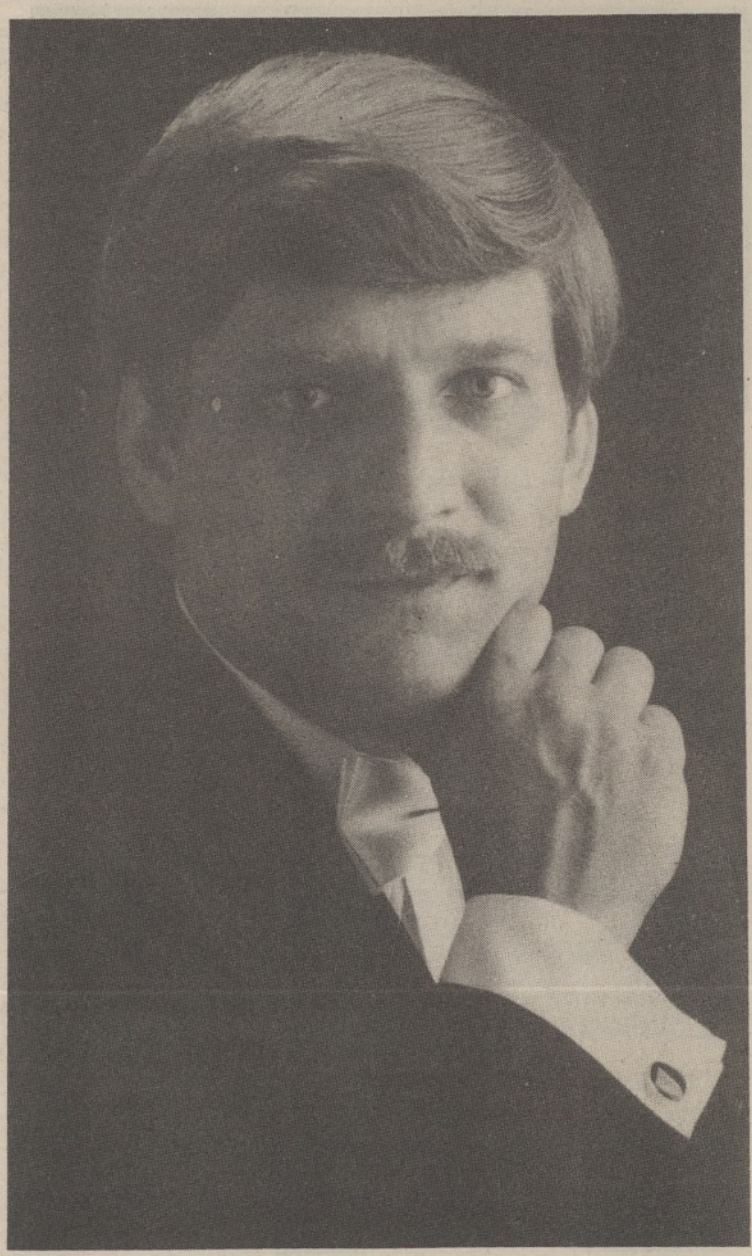

Dr. Bronius Kazėnas, Chicagos Lietuvių Operos dirigentas

CHICAGOS RENGINIAI GEGUŽĖS MĖNESĮ

Gegužės 1 d. Jaunimo centre solistės Nelės ir muziko Arvydo Paltinų koncertas, ruošiamas Margučio.

7 d. Jaunimo centre Toronto lietuvių teatras AITVARAS atveža V. Alanto dramą "Aukštadvaris".

8 d. Jaunimo centro didž. salėje LKB KRONIKOS veikalų sutiktuvės. Kalbės Vytautas Skuodis.

13 d. Jaunimo centro kavinėje Broniaus Kviklio Kaišiadorių vyskupijos, paskutinio Lietuvos Bažnyčių istorijos veikalo sutiktuvės. Kalbės kun. Ignas Urbonas.

15 d. Jaunimo centre vakarienė, ruošiama Jungtinio finansų komiteto, Kanadoje įvykstantiems LB renginiams remti. Programą atliks tautinių šokių grupės, dalyvaujančios VIII-je šokių šventėje.

22 d. Jaunimo centre solistės Gintarės Jautokaitės koncertas, ruošiamas Margučio.

KAUNO "AUŠROS" MERGAIČIŲ IR BERNIUKŲ GIMNAZIJŲ AUKLĖTINIAMS

Mūsų susitikimų metu buvo išreikšta pageidavimų užregistruoti ir išryškinti šitų gimnazijų reikšmę lietuvių tautai.

Pildydami šituos pageidavimus, apsisprendėme bandyti sudaryti leidinį apie "Aušros" gimnazijas. Leidinį sutiko redaguoti buvusi mūsų pedagogė Alina Skrupskelienė. Viršelį ir iliustracijas žadėjo padaryti dail. V. Vijeikis. Rašytojai J. Gliauda, A. R. Mironas ir kt. sutiko prisidėti rašiniais.

Prašytume visų paramos atsiminimais, rašiniais, nuotraukomis ir pinigais. Kreiptis į vietos įgaliotinę: Oną Šilėnienę, 24301 Oakhill Dr., Euclid, Ohio 44117.

Iniciatorių vardu:

Vytautas Skrinskas
ir
Elena Sutkuvienė

• **Noriu susirašinėti su lietuviais filatelistais** įvairių kraštų pašto ženklų pasikeitimui. Turiu ir lietuviškų pašto ženklų pasikeitimui ir, pageidaujant, ir pardavimui. Suinteresuoti prašau rašykite: V. Navickas, P. O. Box 1184, Gresham, OR. 97030.

Mums rašo

PRAEITĮ PRISIMINUS

Dirvoje perskaičiau A. Juodvalkio straipsnį apie "Lietuvos žemės ūkis 1918-1940 m." Dr. Broniaus Povilaičio knygą pasitinkant.

Prisimenu anuos pirmus Lietuvos nepriklausomybės metus, kokie jie buvo sunkūs Lietuvai. Karo metu okupantu apiplėštą, nuvarginta pasiskelbė nepriklausoma. Išorės priešų puolama iš visų pusių.

Savanorių auka priešai atremti, bet reikia ir valstybės aparatą sutvarkyti ir gyventojų saugumą užtikrinti. Iš kur imti lėšų, jokios pramonės. Vienintelis turtas buvo žemė, bet ir tą reikia apdirbti, grūdą įberti, bet ir to trūksta, iš kur paimti? Reikia palaukti kol užderės.

Steigėsi Vartotojų bendrovės. Apie 1922 metus dar būdamas paauglis gavau tarnybą Mažeikių Vartotojų bendrovėje. Atsirado vienas žemės ūkio produktas, greitai pagaminamas ir realizuojamas — tai vištelės kiaušinis.

Vartotojų bendrovių sąjunga, rodos, "Gamintojas", šiauliuose suorganizavo kiaušinių eksportą, bet kiaušiniai turėjo būti geros kokybės, vienodi surūšiuoti, tinkamai supakuoti ir į Rygą pasiųsti, kur jiems buvo rinka.

Tokių žinovų Mažeikiuose, gal ir visoj tuometinėj Lietuvoj, nebuvo.

Rasta išeitis — į Mažeikius pakviesti iš Danijos pora vyrukų, kurie ir mokė mus kaip patikrinti kiaušinių, kokybę, sugrupuoti pagal dydį ir pan. Vartotojų bendrovės turėjo biznį, o dešimtį kiaušinių pardavęs žmogus galėjo nusipirkti ko jam reikėjo.

V. Vitkus,
Rochester, N. Y.

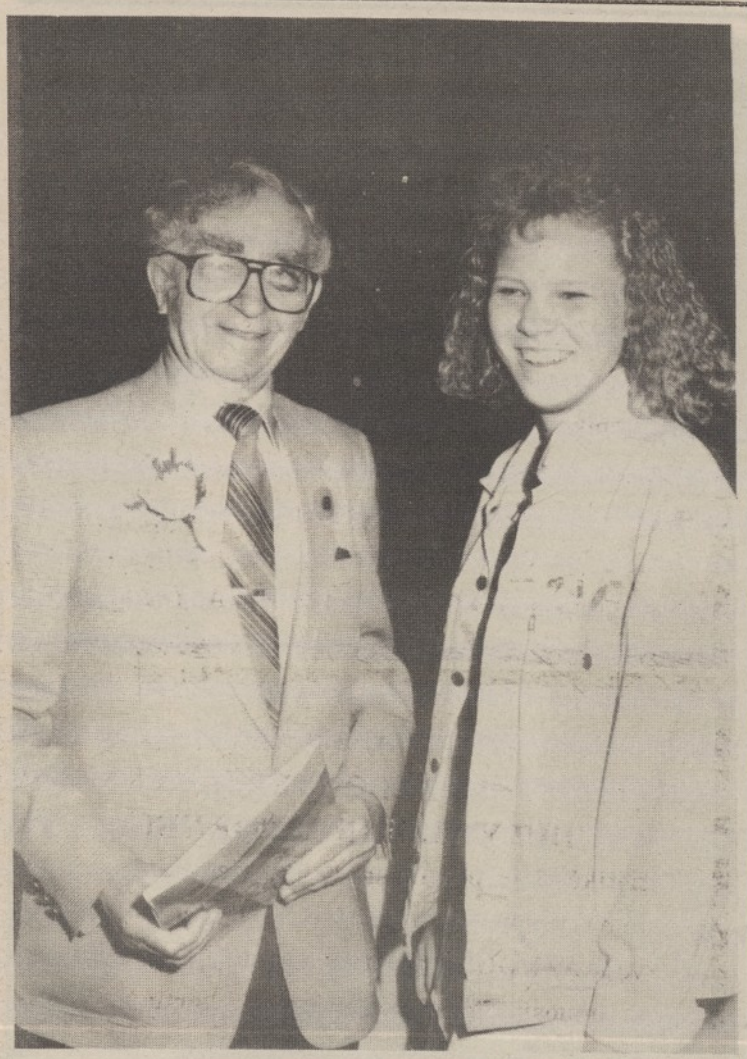

Kr. Donelaičio lit. mokyklos mokinė Alda Mikučiauskaitė dėkoja poetui Bernardui Brazdžioniui už atsilankymą mokykloje. J. Tamulaičio nuotr.

CHICAGO

KLAUSĖMĖS POETO ŽODŽIO

Balandžio 9 d. į Kr. Donelaičio aukštesniąją lit. mokyklą atsilankė garbingas svečias poetas Bernardas Brazdžionis iš Los Angeles. Svečią supažindino mokyt. J. Polikaitis ir dir. J. Širka.

Pradėdamas savo pašnekėsį, poetas Brazdžionis iškėlė lietuvių kalbos žodingumą. Turime įvairių žodžių, ypač sinonimų. Žodį "motina" galime vadinti net 80 skirtingų pavadinimų. Žodyno turtais reikia mokėti naudotis. Nuolatos, kur reikia ir kur nereikia kaišiojami žodžiai daro kalbą skirtingą ir neaiškią. Minėjo žodžius, kuriuose pakeitus raidę, gauname visai kitą prasmę. Poetas sakė, kad mes mokiniai vartojame "virtuvinę" kalbą, todėl ir einame į lituanistinę mokyklą, kad išmoktume, pagilintume ir praturtintume lietuvių kalbą. Tada jau vartosime literatūrinę kalbą.

Labai smagu buvo klausytis poeto Brazdžionio kalbos. Aš net galiu įsivaizduoti, kad tokia žymi asmenybė kaip poetas Brazdžionis gali su mumis taip lengvai kalbėti ir net pajuokauti. Pavyzdžiui, jis klausė mokinių, kaip vadintume karvės vaiką? Atrodo, kad atsakymas turėtų būti "karvytė", bet tikrai yra "veršiukas", arba kiaulės vaikas — paršiukas. Karveliai ne čiulba, bet burkuoja arba ulba. Jis priminė, kad mūsų kalbos tėvas Jonas Jablonskis pasakė, kad garbė kalbėti svetima kalba, bet gėda savos nemokėti.

Vėliaus poetas kalbėjo apie mūsų tautos dainių Maironį, kurio minime 125-jį gimtadienį. Maironis savo eilėraščiais išjudino lietuvių tautą kovai dėl nepriklausomybės. Net ir okupuotoje Lietuvoje Maironio gimtadienis buvo iškilmingai paminėtas. Poetas Brazdžionis parodė vaizdajuostę iš viena tokia minėjimo Lietuvoje. Dalyviai buvo pasipuošę tautiniais drabužiais, nešė gėles, išpintus vainikus su skaičiumi 125 ir dainavo Maironio eilėraščius, paverstus dainomis. Girdėjosi "Lietuva brangi", kuri tapo antruoju Lietuvos himnu.

Mes, mokiniai, dar mielai būtume klausę poeto kalbos, bet jis turėjo skubėti į Lemonto lituanistinę mokyklą. Visų mokinių vardu poetui Brazdžioniui padėkojo 7 kl. mokinė Alda Mikučiauskaitė ir papuošė pavasario gėlyte. Dėkojame poetui už mums atneštą pavasarį ir tikimės, kad jis sugrįš vėl į mūsų mokyklą ir apdovanos mokinius savo turtingu žodžiu.

Gailė Butts, 8 kl.
Kr. Donelaičio aukštesnioji lit. mokykla

Skaitykit ir platinkit
D I R V Ą

BALTIMORE

VIS TEBEDAINUOJANTI BALTIMORĖS "DAINA"

Pirmutinis šio pavasario kultūrinis renginys Baltimorėje — "Dainos" choro koncertas balandžio 9 d. Lietuvių Namų didžiojoje salėje. Dirigavo naujas vadovas, danų tautybės muzikas, Bo Veistrup. Dviem išėjimais scenon padainuota 18 dalykų — visi liet. kompozitorių kūriniai.

Pirmoje dalyje mišrus choras atliko: J. Strolios "Augau aš pas tėvelį", St. Šimkaus "Šią naktelę", K. V. Banaičio "Gale kiemelio" ir A. Aleksio "Berneli mūsų".

Moterų choras padainavo: M. Vaitkevičiaus "Jaunystę", St. Gailevičiaus "Lauksiu vis" ir "Risčiau akmenėlį" ir M. Noviko "Devynbalsę".

Po pertraukos vyrų choras atliko: J. Gaidelio "Teka saulė", V. Juozapaičio "Neskusk, drauguži, tu barzdos", J. Strolios "Tykus buvo vakarėlis" ir V. Juozapaičio "Negersiu trečios".

Ir, koncertą baigiant, vėl mišrus choras dainavo: Gaubo "Čigonėlį", T. Brazio "Jau saulutė leidos", St. Gailevičiaus "Iš visų kraštų", K. V. Banaičio "Oi jojau", J. Strolios "Ar aš tau, sese, nesakiau" ir Vl. Jakubėno "Šiaurės pašvaistę".

Kad ir nedidelis choristų skaičius, dainavo ryžtingai ir pakiliai. Publikai neatlaidžiai plojant, pakartota dainos "Berneli mūsų" vienas posmas ir dar finalas iš kažkurio pabaltiečio kompozitoriaus operos.

Naujasis vadovas, kad ir būdamas kitatautis, sugeba suvokti liet. dainos pobūdį, pagauti jos dvasią. tinkamai įvairuojamas ir garso skambesys. Lig šiol buvusių kai kurių choro vadovų diriguosenoj ne kartą buvo jaučiamas per daug pabrėžiamas ritmingumas, tarsi kapojimas: kūrinys būdavo lyg sumechaninamas. Gi mūsų dainų būdinga žymė — melodijos ištęsimas, jos bangavimas.

Savitarpio balsų darnos chorui dar tarpais trūksta. Dainininkams esant skirtingo amžiaus ir įvairaus muzikinio pajėgumo, net ir deramam lygiui pasiekti reikia daug pastangų.

Šiuo metu chore dalyvauja 22 dainininkai. Gerą trečdalį sudaro senosios ateivijos čiagimiai, 3 dainininkės iš Suvalkų trikampio, neseniai atsikėlusios Baltimorėn, o viena, gryna amerikietė, dainuoja savo draugės lietuvaitės prikalbinta. Tik likusioji choristų dalis yra buvę dypiečiai.

Choro pažangai nemažai trukdo jo vadovų-dirigentų kaitaliojimasis. Taipgi ir pačių dainininkų sudėties didelis nepastovumas. Dainuoti susirenka savanoriai, daugiausia pagyvenę žmonės, aukodami savo laiką, energiją, netgi lėšas (vadovas apmokamas). Palaikydami gyvą liet. dainą, ar giesmę, jie tarnauja bendram lietuviškam reikalui.

Būtų labai nyku, jei Baltimorės lietuvija neturėtų jokio savos dainos sambūrio. Be taut. šokio dar galima šiaip taip išsiversti, bet be savos dainos ir giesmės būtume tarsi nebyliai. Jau nuo seno daina lietuviui yra tapusi tarsi jo būdo savybe, ne tik priemone pramogai.

Kad savo viešuose pasirodymuose, tautinėse iškilmėse ir kultūriniuose renginiuose neliktume be savos dainos, o bažnyčioje be lietuviškos giesmės, yra būtina dainiečių sambūrį visapusiškai remti.

Jei "Daina" lig šiol vis dar tebegyvuoja — tai nuopelnas patvarių choro branduolį sudarančių, dainininkų ir pasiryžusios ko ilgiau tęsėti sambūrio valdybos, ypač jo energingo pirmininko Justo Buivio.

Dainiečių pasiklausyti susirinko daugumas dar paslankesniųjų baltimoriečių ir tautiečių iš tolimesniųjų apylinkių. Tik vašingtoniečiai šį kartą kažkodėl patingėjo. Matėme svečių ir iš pavergtos Lietuvos.

Kas atsilankys kas ne, o didysis "Dainos" rėmėjas kun. A. Dranginis vargu bus pareidęs bent vieną jos pasirodymą, kaip lygiai jis nepraleidžia progos dainininkus viešai pagirti ir paskatinti.

Pobūvis-koncertas dvelkė šeimynišku jaukumu, o pavasarišką nuotaiką skleidė po salę besišvaistančios choristės, pasipuošusios ryškiai žalios spalvos vakarinėmis sukniomis. O kai jos sustojo scenoje, tai žalumo banga tarsi užliejo visą scenovaizdį. **S. M.**

PHYSICAL THERAPY SUPERVISOR
Full-time Position in small, but progressive hospital in Eastern, Ohio. Must have Ohio license. Approximately 45 minutes from Pittsburgh, Pa. and Youngstown, Ohio. Excellent salary & benefit package. Sign-on bonus available and relocation allowance available. Call David Dukich, 216-386-5003 or submit resume to: Alternate Health Services, P. O. Box 196, East Liverpool, Oh. 43920.
(18-24)

TOOLMAKER

WE ARE MAJOR MANUFACTURER OF PRECISION AUTOMOTIVE PARTS WITH AN IMMEDIATE OPENING FOR AN EXPERIENCED TOOLMAKER ON OUR 2ND AND 3RD SHIFTS. THIS PERSON MUST BE A SELF-STARTER, CAPABLE OF FOLLOWING A JOB FROM START TO FINISH AND FAMILIAR WITH STANDARD TOOL ROOM PROCEDURES AND EQUIPMENT.

WE OFFER GOOD STARTING WAGES WITH PERIODIC SALARY INCREMENTS, ACCOMPANIED WITH AN EXCELLENT BENEFIT PACKAGE. QUALIFIED APPLICANTS MAY APPLY IN PERSON OR SEND A RESUME TO:

PERSONNEL DEPARTMENT
BENTHANDALE
8229 Tyler Blvd.
Mentor, Ohio 44060
255-6700

An Equal Opportunity Employer
M/F/H

FOOT PRESS OPERATORS
FOURSLIDE SET UP PERSON
FULL OR PART TIME. EXPERIENCED PREFERRED, BUT WILLING TO TRAIN THE RIGHT PERSON. FULLY PAID INSURANCE. STEADY WORK, AND PENSION PLAN.
APPLY IN PERSON AT
GEMCO MANUFACTURING CO.
AIRCRAFT ROAD
SOUTHINGTON, CT. 06489
(15-24)

PAMINKLO ŽUVUSIEMS DĖL LIETUVOS LAISVĖS ŠVENTINIMAS

Vilniaus Šaulių Rinktinės Kanadoje statomo paminklo ŽUVUSIEMS DĖL LIETUVOS LAISVĖS darbai šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje, Ontario, artėja prie pabaigos.

Iškilmingas paminklo šventinimas įvyks š. m. gegužės mėn. 29 d. 14 val. Po paminklo šventinimo iškilmių, Lietuvos Kankinių parapijos salėje bus paminklo statymui aukojusiems Padėkos Lapų įteikimas.

Visos organizacijos maloniai kviečiamos, paminklo šventinimo iškilmėse dalyvauti su vėliavomis ir gėlėmis pagerbti žuvusius mūsų Tautos didvyrius.

Tuo reikalu prašome susisiekti, su Paminklo Statymo Komisijos pirmininku S. Jokūbaičiu. Telefonas: (416) 537-2869.

Paminklo šventinimo išvakarėse, gegužės 28 d. 6:30 v. v., Toronto Lietuvių Namų salėje įvyks Vilniaus Šaulių Rinktinės 20-čio paminėjimas. Programoje: Oficialioji, ir meninė dalis, ir gera vakarienė. Įėjimas 18 dol.

Visi lietuviai ir svečiai, iš toli ir arti maloniai kviečiami paminklo šventinimo, ir Rinktinės 20-čio iškilmėse, gausiai dalyvauti.

ATITAISYMAS

Vasario 16 proga aukojusių Lietuvių Bendruomenei sąraše (Dirva Nr. 17) buvo praleista S. J. Ignatavičiaus paaukojusio 10 dol. pavardė ir klaidingai atspausti vardai V. J. Januškio, A. Penkausko ir S. Rutkauskienės.

Dėl praleidimo ir klaidų atsiprašome.

• **PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.**

FOR RENT

Lake Shore East 185 area. Modern, large 1 bedroom appart. in a quit Bldg. Carpeted. Appliances. Air cond. Garage included. No children. No pets. Lease. $300.00, phone: 338-3205.
(17-21)

CLEVELANDIEČIŲ AUKOS LIETUVOS LAISVINIMO REIKALAMS

1988 m. Vasario 16-osios proga Amerikos Lietuvių Tarybai aukojo:

500 dol. — Vaclovas Valys.

Po 100 dol. — J. Krištolaitis, A. B. Pautieniai, Č. Šatkas.

Po 50 dol. — Dr. V. A. Karobliai, D. R. Liaubai, G. Natkevičienė.

40 dol. — J. V. Klimaičiai.

35 dol. — Dr. J. I. Stankaičiai.

Po 30 dol. Drs. R. D. Degėsiai, V. Juodišiūtė, V. T. Urbaičiai, P. O. Žilinskai.

Po 25 dol. — A. L. Tautinės S-gos Clevelando skyrius, L. V. Apaniai, R. V. Aukštuoliai, Alv. Balas, A. Balašaitienė-žitkuvienė, Vl. S. Blinstrubai, G. J. Čyvai, P. T. Gaižauskai, Dr. E. B. Juodėnai, J. A. Kazėnai, A. Mackuvienė, Dr.s G. S. Matai, O. B. Maželiai, Z. S. Obeleniai Dr. K. Pautienis (Florida), Pr. Razgaitis, Dr. V. Stankus, A. Šenbergienė, M. J. Švarcai, V. Vilkutaitis.

Po 20 dol. — A. Ambrazienė, A. Bielskus, R. Bridžius - E. Bridžiuvienė, J. Budrienė, V. J. Civinskai, Z. Dučmanas, K. U. Gaižučiai (Miller Ave.), H. J. Idzeliai, V. J. Januškiai, O. V. Jokūbaičiai, S. T. Juodvalkis, A. Juozaitis, P. J. Klioriai, D. Mikoliūnienė, S. Pabrinkis, K. O. Palubinskai, J. Petkevičienė, R. J. Skavičiai, B. Smetonienė, K. J. Sniečkai, V. Sniečkus, I. Stankus, J. Stempužis, E. Steponavičienė, V. Stimburienė.

16 dol. — J. Virbalis.

Po 15 dol. — M. L. Baliai, R. Balytė, P. O. Banioniai, A. V. Giedraičiai, Dr. V. B. Gruzdžiai, LŠST Kar. A. Juozapavičiaus kuopa, Liet. Atgimimo Sąjūdžio Clevelando skyr., V. A. Miškiniai, N. N. N., A. R. Petrauskiai, SLA 136 kuopa, P. Tamulionis, R. A. Zorskai.

Po 10 dol. — M. G. Aukštuoliai, E. V. Balandai, J. Balbatas, A. K. Balsiai, V. Bartuška, V. Benokraitis, B. Bernotas, M. Blynas, P. Butkuvienė, J. S. Butrimai, P. Chalko, K. I. Civinskai, R. Čepulis, Z. Dautartas, Dr. D. Degėsys, V. C. Degučiai, B. V. Gedvilai, Prel. A. Goldikovskis, S. J. Ignatavičiai J. Ilendienė, J. F. Jasinevičiai L. Jokūbaitis, I. Jonaitienė, J. I. Juodišiai, F. Jurevičius, A. Karklius, P. Kaunas, B. Klimas, V. S. Knistautai, E. Končiūtė, P. Kudukis, S. Laniauskienė, H. Macijauskas, Dr. F.Mickevičius, R. Minkūnas, L. Nagevičius, J. Narušas, J. Naujokaitis, F. Navickas, P. Neimanas, E. Pranckus, A. Puškoriūtė, A. Rastauskas, J. A. Rasteniai, S. Rutkauskienė, M. Slabokienė, S. H. Stasai, J. E. Stepai, V. J. Stuogiai, K. Vaičeliūnienė, P. Vencius, I. Verbyla, A. Žakys, V. Žitkus, J. Žygas.

7 dol. — V. O. Kavaliūnai.

Po 5 dol. — V. Akelaitis, A. Andrušaitis, V. Bačiulis, J. Barniškis, J. Dunduras, B. Garlauskas, M. Ivanauskienė, E. Janulis, M. Krivinskas, M. A. Liutkai, K. Mažonas, A. Mikoliūnienė, O. Mikulskienė, K. Narbutaitis, J. E. Saikai, S. Sankalaitė, A. Stempužienė-Švedienė, A. J Šiaučiūnai, J. Šlapelis, P. J. Šukiai, K. Tatarūnas, K. Tijūnėlis, J. Velykis, A. Vyšniauskas, Kun. G. Žemaitis, X. X.

Po 2 dol. — J. Minkūnienė, D. Vaičiūnas, X. Y. Z.

1.50 dol. — K. Petraitis.

Po 1 dol. — C. Pajūnas, L. Zupko.

Viso surinkta $3,052.50

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukotojams.

ALT Clevelando Skyriaus Valdyba

MIRĖ DR. BRONĖ BALČIŪNIENĖ

Balandžio 20 d. Clevelande mirė dr. Bronė Vedeckytė-Balčiūnienė. Liūdi vaikai Jurgis, Aldona Zorskienė, Juozas, Birutė, sesuo Stasė Škėrienė, brolis Algimantas Vedeckas ir kiti giminės.

A. A.

MALVINAI RUDAITIENEI

mirus, reiškiame gilią, nuoširdžią užuojautą dukterims ROMAI DEGĖSIENEI, MALVINAI ŠVARCIENEI, jų šeimoms ir artimiesiems.

Ona Naumanienė
G. A. Karsokai
su šeima
M. A. Liutkai

A. A.

ALDONAI DULYTEI-BANKAITIENEI

netikėtai ir per anksti baigus žemiškąją kelionę, velionės vyrą HENRIKĄ ir vaikus, tėvą KAZĮ DULĮ, seseris ir brolius, bei visus artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Antanas Masionis
Teresė Gečienė su šeima
Danguolė Navickienė su šeima

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Taupa
Lithuanian Credit Union
Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119
(216) 481-6677

Įsikūręs Nuosavuose Namuose

Taupykite ir Skolinkitės vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Darbo Valandos:
Antradieniais--ketvirtadieniais nuo 9:00--4:00 p.p.
Penktadieniais nuo 9:00--6:00 v.v., Šeštadieniais nuo 9:00--3:00 p.p.
Sekmadieniais nuo 11:00--12:00 p.p. (DMNP parapijos patalpose)

Visi Bankiniai Patarnavimai

Mokame Aukštesnius Nuošimčius Už:
Taupymo Sąskaitas, Certifikatus, IRA, Čekių Sąskaitą, ir t.t.

Skoliname Geriausiomis Išsimokėjimo Sąlygomis:
Asmeniniams Reikalams, Automobilių ir Laivų Pirkimui, Namų Remontui (Home Equity), Namų Pirkimui (Mortgages)

Parduodame pinigines perlaidas (Money Orders), Traveler's Checks, Priimame telefono, elektros, šildymo, ir vandens sąskaitas, Buckeye Cards, Notaro patarnavimai, U.S. Savings Bonds, ir t.t.

*** Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios *** apdrausta iki $100,000.

Mūsų Tikslas: Ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

Superior Savings
ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

PASKOLOS TEIKIAMOS:
- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Superior Savings
Pagrindinis skyrius
798 East 185th Street, Cleveland, Ohio Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Pirmadieniais uždaryta.
Kitomis dienomis nuo 9:00 iki 4:00.
Penktadieniais 9:00 iki 6:00. Šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

FSLIC

DIRVA

VILTIES SUSIRINKIMAS

Pagal Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugijos Vilties įstatų 1 dalies 1 straipsnį, 1988 m. gegužės 21, 4 v. p. p. Treasure Island Inn, 2025 So. Atlantic Avenue, Daytona Beach Shores, Fl. 32018, tel. (904) 255-8371, šaukiamas visuotinis draugijos susirinkimas.

Darbotvarkėje: valdybos ir revizijos komisijos pranešimai ir tuo reikalu nutarimai. Pasisakymai dėl ateities darbų. Valdybos ir revizijos komisijos rinkimai.

Susirinkime negalintieji dalyvauti nariai prašomi įgaliojimus, perleidžiančius balso teises draugijos nariui, kuris tikrai susirinkime dalyvaus, siųsti: VILTIS, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103, USA. Visi įgaliojimai bus perduoti mandatų komisijai.

Jolita Kriaučeliūnaitė, Amerikos respublikonų partijos narė, Lietuvių Respublikonų Illinois lygos apdovanota "Jaunuolės įvertinimo žymeniu" š.m. balandžio 24 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose įvykusiame bankete. Iš kairės: Juozas Šulaitis, Jolita Kriaučeliūnaitė, Nijolė Maskaliūnienė ir Vytautas Jasinevičius.

• **Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos** valdyba, savo posėdyje, svarstė du pasiūlymus: padaryti artėjančio seimo video filmą, taip būtų gražus prisiminimas ateičiai ir įsteigti dvimetinę premiją iškiliam "metų tautininkui", tūkstanties dolerių sumoje.

Valdyba į abu pasiūlymus pasisakė teigiamai: pakviestas patyręs šios srities specialistas p. Viktoras Kučas, fotografuos ir filmuos seimo posėdžius; parinktas iškilus tautininkas, kuriam tūkstanties dolerių premija bus įteikta seimo metu.

• **Joną Žemaitaitį**, gyv. Chicagoje, sulaukusį 87 metų amžiaus, dukterys sveikindamos gimtadienio proga, atnaujino jam Dirvos prenumeratą.

Dėkojame dukterims už dėmesį ir sveikiname sukaktuvininką, linkėdami dar ilgai su Dirva nesiskirti.

NAUJA VALDYBA

East St. Louis ALT S-gos skyriaus naujai išrinktoji valdyba pareigomis pasiskirstė sekančiai: pirm. Vladas Tervydis, sekr. dr. Paulius Švarcas, ižd. Jonas Luja.

Į revizijos komisiją išrinkti Bronius Tiškus ir Kristupas Kikutis.

ATVYKO VILNIAUS JAUNIMO TEATRAS

Vykdami į tarptautinius teatro festivalius Houston ir Chicago, gegužės 2 į New Yorką atskrido žymusis Vilniaus Jaunimo Teatras.

Čia buvo suorganizuotas jiems sutikti ad hoc, kelių asmenų, komitetas, kuriam vadovauja A. Misiūnienė bei A. Čiuberkis ir suruošta literatūros ir muzikos koncertas.

Koncertas įvyko gegužės 3 vakare Kultūros Židinio didžiojoje salėje.

Festivaliuose Vilniaus Jaunimo Teatras parodys Korostylovo "Pirosmani, Pirosmani" ir Čechovo "Dėdė Vania". Vaidins lietuviškai ir tuo pat metu bus verčiama į anglų kalbą.

Po gastrolių Amerikoje Jaunimo teatras dalyvaus Vienoje, Austrijoje, europiniame teatrų pasirodyme.

• **Pasaulio Motinų sąjūdžio** simpoziumas vaikų įsūnijimo klausimais ir to sąjūdžio Tarptautinės Tarybos posėdis įvyks 1988 m. gegužės mėn. 26-27 d. Ženevoje. Į tą simpoziumą ir tarptautinės tarybos posėdį yra pakviesta dalyvauti O. Bačkienė kaip to sąjūdžio tarptautinės tarybos narė.

A. A.

MALVINAI RUDAITIENEI

mirus, jos dukroms ROMAI DEGĖSIENEI ir MALVINAI ŠVARCIENEI bei jų šeimoms ir giminėms nuoširdžią užuojautą reiškiame.

Dalia ir Jonas Maurukai
Lili ir Vladas Bložės

A. A.

MALVINAI RUDAITIENEI

mirus, dukrai ROMAI ir žentui DANIELIUI DEGĖSIAMS ir visai jų šeimai reiškiame gilią užuojautą.

Alena ir Kęstutis Grigaičiai

Mylimai motinai

A. A.

MALVINAI RUDAITIENEI

mirus, dukroms ROMAI DEGĖSIENEI, MALVINAI ŠVARCIENEI ir jų šeimoms gilią užuojautą reiškia.

Edmundas ir Aldona Drukteiniai
Marija Gudaitienė ir sūnūs su šeimomis

Brangiai mamytei

A. A.

MALVINAI RUDAITIENEI

mirus, dukroms ROMAI DEGĖSIENEI ir MALVINAI ŠVARCIENEI bei jų šeimoms reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos Moterų Pagalbinis Vienetas

A. A.

MALVINAI RUDAITIENEI

mirus, dukroms MALVINAI ir JONUI ŠVARCAMS, ROMAI ir dr. DANIELIUI DEGĖSIAMS bei artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Dr. Paulius ir Aldona Švarcai

A. † A.

MALVINAI RUDAITIENEI

amžinybėn išėjus, jos dukras v. s. MALVINĄ ŠVARCIENĘ ir ROMĄ DEGĖSIENĘ su šeimomis, giminės ir artimuosius giliai užjaučiame.

Clevelando Skautininkių Draugovė